60 ЛЕНИН РАЙОНИ

ЗАФАРЛАРИМИЗ СОЛНОМАСИ

Ватанимиз Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини ижодий кучлари барқ урган, яратувчилик меҳнати суръатларини тобора жадаллаштираётган бир вазиятда кутиб оляпти.

СССРнинг янги Конституцияси лойиҳасидаги қуйидаги қуйма сўзларини жаҳонда биринчи Советлар мамлакатидан бекнёс фахрланиб ўқиймиз: «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи мамлакат ишчилар синфининг, деҳқонлари ва зиёлиларининг, барча миллатлари ва элатлари ирода ва манфаатларини ифодаловчи социалистик умумхалқ давлатидир».

Улуғ Октябрдан кейинги 60 йил мобайнида мамлакатимиз асрларга тенг йўлни босиб ўтди.

«ПАРТИЯНИНГ УЛКАН ФАОЛИЯТИ, МИЛЛИОНЛАБ ИШЧИЛАР ВА КОЛХОЗЧИЛАР, ОЛИМЛАР ВА МАДАНИЯТ АРБОБЛАРИНИНГ ФИДОКОРОНА МЕҲНАТИ САМАРАСИНИ БИЗ ЎЗБЕКИСТОННИНГ БУГУНГИ ГУЛЛАБ-ЯШНАЁТГАНИДА КЎРАМИЗ, — ДЕБ ТАЪКИДЛАГАН ЭДИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ЎЗБЕКИСТОН ССРГА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИНИ ТОПШИРАЁТИБ.—СИЗНИНГ АЖОЙИБ ШАҲАРЛАРИНГИЗ, ЗАМОНАВИЙ ЗАВОД ВА ФАБРИКАЛАРИНГИЗНИ, ЯШНАГАН ДАЛА ВА БОҒЛАРИНГИЗНИ КЎРГАНДА ҚАЛБ ҚУВОНЧГА ТЎЛАДИ».

Совет Ўзбекистони пойтахти Тошкент шаҳри мамлакатимизнинг Совет ҳокимияти йилларида қўлга киритган ажойиб ютуқларининг ёрқин рамзидир. Ўз аҳолиси ва мамлакатимиздаги қардош республикалар юборган қурувчиларнинг фидокорона меҳнати билан зилзила вайроналари устида қайта туғилган шаҳримиз Коммунистик партия томонидан социалистик интернационализмнинг ўлмас ғоялари руҳида тарбияланган кишиларнинг дўстлиги ва қардошлигининг чинакам рамзи бўлиб қолди.

Тошкентликлар бутун совет халқи сингари Улуғ Октябрнинг юбилейини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, ўнинчи беш йиллик планларини бажариш, КПСС XXV съезди қарорларини ҳаётга татбиқ қилиш йўлида илҳом билан меҳнат қилишяпти. Бутун мамлакат билан дўстлик иплари орқали боғланган Тошкент иқтисодий, илмий ва маданий алоқаларнинг ажралмас бирлигида ўз истиқболи сари, шаҳар халқ хўжалигининг барча соҳаларини янада яшнатиш учун интиляпти.

БУГУН, УЛУҒ ОКТЯБРЬ АРАФАСИДА БИЗ ТОШКЕНТ ВА ТОШКЕНТЛИКЛАРНИНГ ШАҲАРНИНГ 60 ЙИЛЛИК СОЦИАЛИСТИК ТАРИХИДА ҚЎЛГА КИРИТГАН ЮТУҚЛАРИ ҲАҚИДАГИ ҲИКОЯНИ БОШЛАЙМИЗ.

«ЗАФАРЛАРИМИЗ СОЛНОМАСИ»НИНГ БИРИНЧИСИ ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИДАГИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯ ВА СОВЕТ ДАВЛАТИНИНГ АСОСЧИСИ ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН НОМИ БИЛАН АТАЛГАН РАЙОНГА БАҒИШЛАНАДИ.

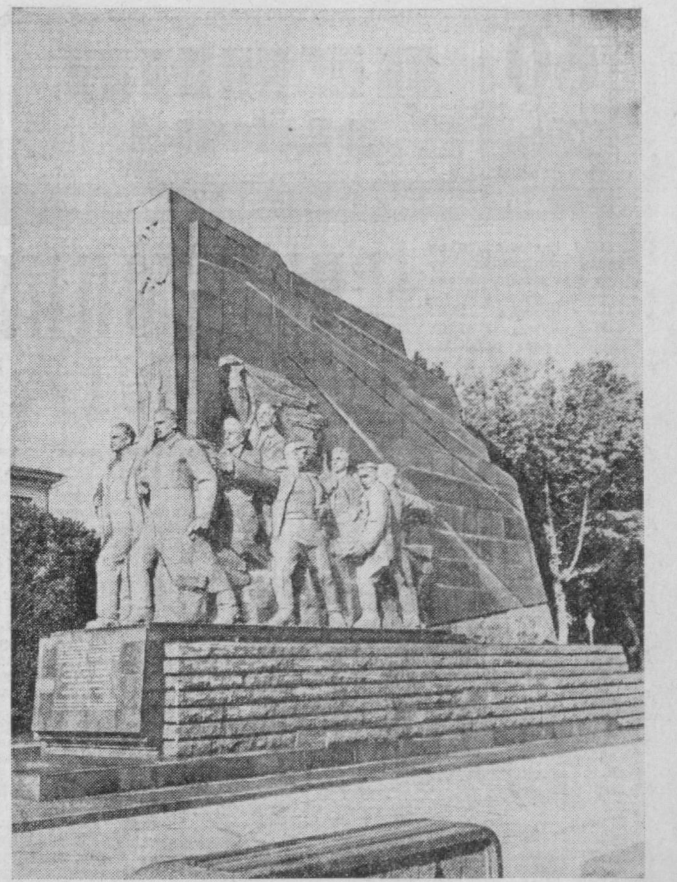

Район аҳолиси халқ бахти ва озодлиги учун ўз ҳаётларини бахш этганларнинг хотирасини мангу эслайди.

СУРАТДА: республика пойтахтининг вокзал майдонида ўн тўрт Туркистон комиссарига ўрнатилган ҳайкал.

М. Нуриддинов фотоси.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 207 (3405)
6 СЕШАНБА СЕНТЯБРЬ 1977 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЛЕНИН РАЙОНИ Тошкентнинг шарқий қисмига жойлашган. 1929 йилнинг октябрида Қизил шарқ райони базасида ташкил этилган. Унинг территорияси 30 минг квадрат метр бўлиб, унда 151 минг киши яшайди.

Район территориясида 24 та корхона — машинасозлик, химия-фармацевтика, қурилиш саноати, полиграфия, транспорт, алоқа, қурилиш-монтаж трестлари, лойиҳа ташкилотлари ва бошқа корхоналар мавжуд.

Районда 3 та олий ўқув юрти, 29 та умумий таълим мактаби, 51 та мактабгача болалар муассасалари, бир нечта лойиҳа институтлари, 20 дан ортиқ даволаш, кўпгина маданий оқартув муассасалари, 470 га яқин савдо ва умумий овқатланиш корхоналари мавжуд.

Ҳар бир кишига 45 квадрат метр кўкаламзор тўғри келади.

ЛЕНИН ВАСИЯТЛАРИГА САДОҚАТ

Ленин райони меҳнаткашлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги, социалистик Ватанларидан чексиз фахрланиш туйғулари билан кутиб оляптилар. Йиллар ва ўн йиллар ўтади. Лекин В. И. Ленин тузган партия раҳбарлигида қаҳрамон ишчилар синфининг 1917 йилнинг октябрида кўрсатган жасорати, буржуа-помешчик тузумини тор-мор келтириб, жаҳонда биринчи социалистик давлатни барпо қилганлиги асло унутилмайди.

Улуғ Октябрнинг ғалабаси Шарқ халқлари тарихида тарихий бурилиш ясади.

Район меҳнаткашлари шу билан фахрланадиларки, шаҳримиздаги 1917 йилнинг октябрь ойидаги революцион воқеалар айнан Ленин райони территориясида бошланганди. Бош темир йўл устахонаси (ҳозирги Октябрь революцияси номли завод) Тошкентдаги қўзғолон маркази бўлди. Сапёрная ва Госпитальная кўчаларида биринчи баррикадалар қурилди. Аксинқилобчи кучларга қарши Маринский (ҳозирги Полторацкий кўчаси), Константиновский (ҳозирги Т. Шевченко кўчаси), Духовная (ҳозирги Пролетар кўчаси) кўчаларида шиддатли жанглар бўлди.

Кўчалар, майдонлар, парклар ва хиёбонларнинг янги номлари Тошкент шаҳрида Совет ҳокимияти учун қўлда қурол билан жанг қилган кишилар номи билан аталган.

Кафанов номли паркдаги коммунарлар хиёбони, Октябрь революцияси номли заводнинг революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати музейи, 14 комиссарга ўрнатилган улуғвор ҳайкал район меҳнаткашлари ва бутун Тошкент учун муқаддас жойдир. Биз оташин революционерлар В. Д. Вотинцев, В. Д. Фигельский, Д. Г. Шпильков, В. Н. Финкельштейн, М. С. Качуринев, И. П. Фоменко, Е. П. Дубинский, А. Н. Мальков, А. В. Червяков, С. Ф. Гордеев, Н. В. Шумилов, Л. Я. Першин, Г. И. Лугин, М. Троицкий ҳақидаги хотираларни авайлаб асраймиз.

Инқилобчиларнинг ғоялари, ўй-режалари амалга ошганлиги уларнинг ажойиб иши давом эттирилаётганлиги бу фидокорларга ўрнатилган энг яхши ҳайкалдир. Совет ҳокимияти йилларида районимиз қиёфаси таниб бўлмас даражада ўзгарди. Бир қаватли, пахсадан қилинган уйлар, тор, сертупроқ кўчалар ўрнида кенг ва текис проспектлар, барча қулайликлари бўлган кўп қаватли турар жой бинолари, бульварлар, хиёбонлар, истироҳат боғлари барпо этилди. Сўнгги йилларда районда санъат музейи, редакция-нашриёт корпуси ва бошқа нодир объектлар қурилди.

Районни ривожлантиришнинг социал-иқтисодий планига мувофиқ халқ хўжалигининг барча соҳалари пропорционал ривожланиб боряпти.

Саноат корхоналарини реконструкция қилиш ва қувватларини ошириш ишлари жадал суръатлар билан боряпти. Фақат сўнгги йилларнинг ўзида В. И. Ленин номли

И. ФЕДОРИНОВ,
Ўзбекистон КП Ленин район комитетининг биринчи секретари.

электрон-техника заводи, «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси, Октябрь революцияси номли завод, «Учқун» тўқимачилик-галантерея бирлашмаси, химия-фармацевтика заводи, вагон-ремонт заводи ва трамвай-троллейбус депоси бошқармасининг ҳамда бошқа корхоналарнинг янги ишлаб чиқариш корпуслари фойдаланишга топширилди. «Средазтрансстрой», «Ташсантехгазмонтаж», «Гордорстройремонт» трестларининг ишлаб чиқариш қувватлари тобора ортиб бормоқда.

Янги пўлат магистраллар қурилиши, темир йўлларни электрлаштириш жадал суръатлар билан боряпти, ҳаракатдаги состав парки ортиб, темир йўл транспортининг моддий базаси мустаҳкамланмоқда. Шаҳар электр ва автомобиль пассажир транспорти беқиёс ўзгарди.

Фақат сўнгги йилларнинг ўзида ўнлаб янги трамвай ва троллейбус маршрутлари очилди, ҳаракатдаги состав парки тўлиб, унинг ремонт базаси мустаҳкамланмоқда, янги электр тортиш подстанциялари қурилмоқда.

Халқ маорифининг моддий базаси анча яхшиланди. Тўққизинчи беш йиллик давомида ва ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида бешта умумтаълим мактаби, ўрта ҳунар-техника билим юрти, олтита мактабгача болалар муассасаси, янги «Қўйлиқ» турар жой массивида болалар ва катталар поликлиникалари ишга туширилди, Тошкент Совети номидаги физиотерапия шифохонасининг, «Главташкентстрой» медицина-санитария қисмининг янги даволаш корпуслари фойдаланишга топширилди.

Коммунал-маиший корхоналар тармоғи савдо, умумий овқатланиш, маданият ва спорт корхоналари янада кенгайди ва ривожланди.

Районда турар жой қурилиши кенг миқёсда олиб борилмоқда. Фақат Қўйлиқнинг ўзида маиший, савдо, умумий овқатланиш корхоналари бутун турар жойларнинг бутун комплекси қад кўтарди.

Район коммунистлари ва барча меҳнаткашлари революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини давом эттириб ҳамда Совет ҳокимиятининг юбилейини муносиб кутиб олиш учун тайёрланиб, республика пойтахтининг меҳнат зафарларига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилидаги юбилей мажбуриятларида ўн ойлик планни 24 октябрда бажариш, планга қўшимча 6660 минг сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилиш, планга қўшимча 15 минг тонна халқ хўжалиги юклари ташиш белгиланган. Район қурувчилари ўн ойлик планни 25 октябрга бажариш ва планга қўшимча 500 минг сўмлик пудрат ишлари бажариш мажбуриятини олишди.

Юбилей йилининг саккиз ойи натижалари берилган ваъдалар шараф билан бажарилишидан далолат беряпти. Саккиз ой мобайнида планга қўшимча 5 миллион сўмликдан кўпроқ саноат маҳсулоти реализация қилинди. Давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилган буюмлар умумий маҳсулот ҳажмида 20 процентдан кўпроқни ташкил этди.

Халқ хўжалиги юклари ва пассажирлар ташиш бўйича план муваффақиятли бажарилди. Маиший, савдо, умумий овқатланиш корхоналари коллективлари яхши меҳнат қилишди.

КПСС XXV съезди олдига қўйган вазифаларни бажаришда «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, В. И. Ленин номли электрон-техника заводи, Октябрь революцияси номли завод, «Учқун» тўқимачилик-галантерея бирлашмаси, каноп фабрикаси, «Средазтрансстрой», «Ташсантехгазмонтаж», «Гордорстройремонт» қурилиш трестлари, «Ташгипротранс»нинг лойиҳа институти, «Водоканал» тресги коллективлари катта ютуқларни қўлга киритдилар.

СССРнинг янги Конституцияси лойиҳасининг муҳокамаси жараёнида янада авж олиб кетган социалистик мусобақа меҳнаткашларнинг активлиги ва ташаббускорлигини оширишнинг қудратли қуроли бўлиб хизмат қиляпти. Районда 45 мингдан ортиқ киши мусобақада иштирок этяпти, 16 минг коммунистик меҳнат зарбдори ва 800 коммунистик меҳнат бригадаси бор. 814 илғор меҳнаткаш «ўнлар ташаббуси»ни, 731 киши эса «ўн тўртлар ташаббуси»ни қўллаб-қувватлади. Ҳозирги пайтда 400 га яқин ишчи 1978—1979 йиллар ҳисобига ишлаяпти.

Мусобақада электрон-техника заводининг 1979 йилнинг сентябрь ойи ҳисобига ишлаётган созловчиси А. Муҳамедов, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1979 йилнинг май ойи ҳисобига ишлаётган тикувчилари З. Лебедева ва Л. Суннатуллаева, «Учқун» бирлашмасининг бўёқчиси В. Лошак, «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси электр монтажчилар бригадаси бошлиғи З. Салимов, «Ташсантехгазмонтаж» тресги слесарь-сантехниклар бригадаси бошлиғи Н. Силин, трамвай ҳайдовчилар М. Донковцева ва З. Мильдубаева ва бошқалар намуна кўрсатишяпти.

Юбилей арафасида районда катта агитация-пропаганда ишлари олиб борилмоқда. Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг «Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими тўғрисида»ги қарорини бажара бориб, пропагандистларнинг ролини оширишга, КПСС XXV съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этиш бўйича ишларни кучайтиряпти.

Ленин райони меҳнаткашлари социалистик мусобақани ҳар томонлама қулоч ёйдириб, шонли сана — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга қаратилган ижтимоий ва меҳнат активлигини оширишяпт.

Октябрь Ватанининг олтмиш йил мобайнида қўлга киритган муваффақиятлари социализм жамият ҳаётининг барча соҳаларида тарихда мисли кўрилмаган юксалиш суръатларини таъминлаганлигини яққол исбот қилди.

(КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қароридан).

БАЙРАМ ТАРАДДУДИ

— Ленин райони Улуғ Октябрь юбилейига қандай тайёрланяпти? Махсус мухбиримизнинг айна шу саволига район Советн ижроия комитетида қуйидаги жавобни беришди:

— Район меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ташкилотлар, муассасалар, корхоналар ва бутун райониинг бадиий-сиёсий жиҳатдан безаш ва ободонлаштириш бўйича ўтказилаётган шаҳар конкурсида актив иштирок этмоқдалар.

Районнинг асосий объектларига мамлакатимизда ва шаҳримизда коммунизм қурилишининг гигант кўринишини акс эттирувчи тарихий плакатлар, чиройли панноллар ўрнатилди. Шунингдек, иттифоқдош республикаларнинг байроқларини ўрнатиш ҳам мўлжалланяпти.

Районнинг ташқи қиёфаси ҳам ўзгаради. Юбилейгача Полторацкий майдони реконструкция қилинади. Шунингдек, Салор қирғоғи реконструкция қилиниб, дарахт ва гул кўчатлари ўтказилади ва бир ярим километр масофага чим ёткизилади.

Бундан ташқари вокзал атрофидаги майдончалар қайта тикланиб, дарахт ва гул кўчатлари ўтказилади. Иккита кичик хиёбон очилади. Ҳозир барча биноларни ремонт қилиш ва оқлаш ишлари бошлаб юборилди.

Районнинг барча корхоналари ва ташкилотлари, бинолари хиёбон ва бульварлари ҳамда кўчаларни байрам либосига бурканади.

БАЙРОҚЛАР ҲИЛПИРАЙДИ

«Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корпуси реконструкцияси тугаллангач, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш қарийб икки марта ортади.

Реконструкцияланган цехлар янги жиҳозлар билан қуроллантирилган. Булар С—220, ГЛБ — 40 маркали юксак унумли дастгоҳлар, лента тўқиш дастгоҳлари, «Шеффер» типидаги замонавий калавалаш машиналаридир.

«Учқун» бирлашмаси бу йил биринчи марта янги маҳсулот— Иттифоқдош республикаларнинг давлат байроқларини тайёрлай бошлади. Бу ерда йил бошидан буён 260 минг сўмлик маҳсулот Давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилди. Пландан ташқари эса 400 минг сўмга яқин маҳсулот реализация қилинди.

«Учқун» бирлашмаси коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига янги юксак мажбурият қабул қилди. Улар беш йилликнинг икки йиллик планини 5 декабрга қадар тугаллашга аҳд қилишди.

БАРЧА РЕЗЕРВЛАР — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Новаторлар изланиши

Каноп фабрикасининг новатор ва рационализаторлари ишлаб чиқариш ички резервларидан унумли фойдаланиш учун актив изланмоқдалар. Фақат ўтган ярим йилликда 40 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 320 минг сўмлик йиллик иқтисодий самара олинди.

Рационализаторлар ҳаракатига каноп фабрикаси инженери Э. Шухатович бош-қош бўлмоқда. Унинг ҳисобида ҳозир 70 дан ортиқ ихтирочилик таклифлари ёзилган. Бу таклифларни ишлаб чиқаришга жорий этиш орқали 700 минг сўмликдан зиёд иқтисодий самара олинган.

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

ГЕОЛОГЛАР ИҚТИСОД ҚИЛИШГАН

СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасининг «Геология» павильони экспозициялари Ўзбекистон Геология министрлиги ихтирочи-рационализаторлари яратган яна бир экспонат билан бойиди. Бу чуқур қазишда ишлатиладиган ПК — 10 компрессорининг пневматик кўтаргичидир. Янгилик бир йилда 7,4 минг сўмдан зиёд иқтисодий фойда беради.

Геологлар ичида техника фанлари кандидати САИГИМС институти лабораториясининг раҳбари А. Кузовлев тажрибали ихтирочи сифатида танилган. У ишлаб чиқҳан 20 ихтиро 500 минг сўм иқтисодий фойда берган. Тошкент геология бирлашмасининг катта инженери В. Стадников 50 минг сўм фойда берувчи 11 та рационализаторлик таклифининг авторидир.

Геология министрлиги рационализаторлари ўз фаолиятларини янада авж олдиришиб, 1980 йилга қадар 1.600 минг сўмлик иқтисодий фойда берадиган таклифлар ишлаб чиқаришга аҳд қилишди.

Бригада пудрати бўйича

В. И. Ленин номли электрон техника заводи 6-йиғув цехининг коммунист О. Гордон бошлиқ бригадаси энг илғор коллективлардан бири ҳисобланади. Бу бригада Злобин методи бўйича ишлашга ўтди.

Злобин методининг қўлланилиши коллективнинг ҳар бир аъзосида топширилган ишга бўлган масъулиятни кучайтирди. Эндиликда участка муваффақияти ҳар бир кишидан фидокорона меҳнатни талаб этади. Мана бир қанча вақтки, бу ерда топшириқлар ортиғи билан адо этиляпти.

Корхонада ростовликларнинг «Қолоқларсиз, сифатли ва самарали ишлайлик!» ташаббуси кенг қўллаб-қувватланяпти. Бу ташаббусни кенг қулоч ёйдириш учун барча цехларда тадбирлар белгилаб чиқилди, 75 та илғорлар тажриба мактаби ташкил этилди. Шунингдек, умумзавод мураббийлар слёти ўтказилди.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 4 сентябрда Қримдан Москвага қайтиб келди.

▲ Совет ҳукуматининг таклифига биноан БМТ бош секретари Курт Вальдхайм 4 сентябрда расмий визит билан Москвага келди.

«Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг 2-цехидаги Людмила Курилова бригадаси энг илғор коллективлардан бири ҳисобланади.

СУРАТДА: бригада аъзолари (чапдан-ўнгга) Фарида Пўлатова, Фотима Шакаева ва Ҳуриниссо Умароваларни кўриб турибсиз. Улар кунлик топшириқни 120 процент бажаришиб, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Э. Ботиров фотоси.

ГУЛЗОРЛАР КЎПАЙМОҚДА

Район кўкаламзорлаштирувчилари шу кунларда йирик магистраллар атрофига кузги гуллар ўтқазишяпти. Лоҳутий, Новий путь, Полторацкий кўчалари атрофига бу йилги куз мавсумида ўн минг тупга яқин хризантема ва бигония гуллари ўтқазиш кўзда тутилган.

Районда кўплаб микрохиёбонлар бунёд этиш, турар жой массивларида минг туп кўчат ва яшил тўсиқлар ўтқазиш мўлжалланмоқда.

РАЙОН СОЛНОМАСИ

1918 ЙИЛ. ИЮЛЬ. Темир йўл Бош устахонасида А. А. Вагин раислигида партия ячейкаси тузилди.

СЕНТЯБРЬ. Фарғона фронтига П. Н. Елецкий ва Д. Е. Конов бошчилигида босмачиларга қарши кураш учун тошкентлик темирйўлчилар отряди жўнатилди.

1919 ЙИЛ. МАЙ. Актюбинск, Закаспий, Фарғона ва Бухоро фронтларига душманга қарши курашиш учун Темир йўл Бош устахонасининг 170 га яқин коммунистлари ва партиясиз кишилари жўнатилди.

11 ОКТЯБРЬ. Ишчи қалъаси, Бородин устахонасининг мастеровойлари, депо ишчилари ва бошқа темир йўлчилар Тошкент станциясининг юк тушириладиган майдонига биринчи шанбаликка чиқдилар.

1920 ЙИЛ. ФЕВРАЛЬ. Ишчи қалъасида дастлабки комсомол ташкилотларидан бири тузилди.

1921 ЙИЛ. ФЕВРАЛЬ. Тошкент ва Верний (Олмаота) ўртасида ҳаво алоқаси ўрнатилди.

ИЮНЬ. Тошкент Давлат университетини дастлабки ўқувчилар битириб чиқишди.

ДЕКАБРЬ. Урта Осиёда биринчи радиоэшиттириш станцияси қурилди.

1922 ЙИЛ. 1 МАЙ. Тезиков боғи районидаги бўш ётган ерда Ишчилар шаҳарчаси учун қуриладиган уйга дастлабки пойдевор қурилди.

1923 ЙИЛ. ЯНВАРЬ. Район комсомол ячейкалари бутун мамлакат аҳолиси билан биргаликда Қизил флот ҳафталигини ўтказдилар. Ҳар бир комсомол ўз улушидан 15 фунт ғаллани Қизил флотга берди.

1924 ЙИЛ. 1 МАЙ. Қизил Шарқ Бош устахонасининг коллективи ишдан бўш вақтларида Туркистон Марказий Ижроия Комитетига совға тариқасида бир паровоз тендер ва иккита пульманов вагонини капитал ремонт қилиб берди.

2 МАЙ. Туркистон меҳнаткашлари авиаторларга бир неча самолёт, жумладан, Тошкент — Олмаота йўлида фойдаланиш учун шахсий маблағга қурилган «Тошкент темирйўлчиси» номли самолётни ҳадя этдилар.

7 НОЯБРЬ. Қизил Шарқ устахонасида В. И. Ленин ҳайкали очилди.

1925 ЙИЛ. 6 ОКТЯБРЬ. Шаҳарда автобус ҳаракати йўлга қўйилди. Маршрутда учта автобус қатнади.

60 ЛЕНИН райони

ЗАФАРЛАРИМИЗ СОЛНОМАСИ

РЕВОЛЮЦИЯ ШУНДАЙ БОШЛАНГАНДИ

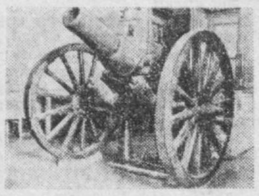

1917 йилнинг 28 октябрь тонг отарида темир йўл Бош устахонасининг ишчилари ва улар орасида бўлган маҳаллий миллат вакиллари ҳамда солдатлар гудок садолари остида қўзғолон кўтардилар. Қўзғолончилар вокзал атрофига мустаҳкам ўрнашиб, темир йўл депосини, товар омборларини, биринчи Сибирь полки казармаларини ишғол этдилар. Темир йўл Бош устахонаси (ҳозирги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи) ишчиларнинг қалъасига айлантирилиб, қўзғолон маркази бўлиб қолди.

Темир йўл Бош устахонасининг собиқ токари, революцион комитет раиси В. С. Ляпин ўша дамларни шундай эслайди:

— Биз горнизоннинг асосий ҳарбий қисмлари билан алоқа боғлаб, уларни ўз томонимизга оғдириш, ортиқча қуролларини олиб, ишчиларни қуроллантириш ўрнига, сўнгги дамларгача агитация билан банд бўлиб, аслида ҳеч бир иш қилмадик.

...Асосий хатоларимиздан бири билиниб қолди. Асосий диққат-эътиборни шаҳар Совети атрофига ишчи, солдат ва деҳқонлар оммасини уюштириш билан овора бўлибмизку, лекин ўз маконимизда, ўн икки кишидан иборат бўлган темир йўл комитетини эътибордан четда қолдирибмиз. Охирги дамгача унга меньшевик Глазунов раислик қилиб келди. У қуролли қўзғолонга тиш-тирноғи билан қарши эди. Бу сўзни эшитиши билан даҳшатга тушарди...

Комитетнинг большевистик қисми унинг партиясиз аъзолари билан биргаликда шу ернинг ўзидаги шошилинч йиғилишида ўзини мустақил комитет деб эълон қилди ва мени раис қилиб тайинлашди.

Бир қатор зарур бўлган: баррикада, озиқ-овқат, разведкачи, санитар ва бошқа отрядлар тузилди, ҳарбий қисмлар билан алоқа қилиш учун кишилар ажратилди...

...Вазифалар ўзаро тақсимланиб бўлингач, биз белгиланган жойларга йўл олдик..

29 ОКТЯБРЬ, ЯКШАНБА

Ҳамон шароит фавқулодда оғир эди. Биринчи кун, биринчи кечадаги жанговар ҳаракатларда ишчи ва солдатлар жонбозлик кўрсатишди. Улар бир кеча-ю кундуз, мижжа қоқмай баррикадаларда жанг қилдилар. Иккинчи куни эса яхши қуролланган душман билан тўхтовсиз жанг қилган одамларимиз чарчаб қолишди. Жангчилар етишмаётганлигига қарамай баъзи бир группаларни янгилашга, анча тажрибасиз ёш ишчилар ва аёллар билан алмаштиришимизга тўғри келди. Алмаштирилган кишилар дам олиш учун штабга келишиб, шу ерда лиқ одамга тўла хоналарнинг полида бир-бирига суянганча донг қотардилар.

30 ОКТЯБРЬ, ДУШАНБА

Учинчи куни жангнинг энг қизғини бўлди. Прапоршчиклар, мактаби юнкерлари фронтимизнинг бўш участкаларидан бирини ёриб ўтишга ҳаракат қилдилар. Биз бандитлар лагерида бесаранжомлик бошланиб, кучлар қайта группаланаётганини билиб қолдик. Аввал ҳеч нарса тушуниб бўлмади. Аммо бир қанча вақт ўтгандан сўнг, у ерда иш найзабозликкача борганини кўрдик. Маълум бўлишича, фронт ортидаги қуролланган ўзбек отрядлари бўлажак прапоршчикларга орқадан ҳужум қилишган ва биз билан бирлашишга интилаётган экан. Бизлар ҳам дўстларимизга ёрдамга шошилдик ва бир неча минутдан сўнг... эски шаҳар пролетарлари билан бирлашдик. Бу эски шаҳар союзи аъзоларидан тузилган отряд эди.

31 ОКТЯБРЬ, СЕШАНБА

Тонготардаги сукунатни темир йўл Бош устахонасининг гудоги чинқириғи бузиб юборди. Бу ҳужумга ўтиш учун берилган шартли сигнал эди. Қизғин кўча жанглари бошланиб кетди. Қўзғолончиларнинг ўқ ёмғирлари остида душман чекинаётган эди. Улар почтамт, телеграф, банк, Оқ уйни эгаллаган эдилар. Кечқурун соат 10 да бутун шаҳар революцион отрядлар қўлига ўтди.

Революцион комитет контрреволюция бошлиғи Коровиченкога ультиматум юбориб, сўзсиз таслим бўлишни сўради. Ультиматум муддати тугагач, революцион отрядлар ҳужумга ўтдилар. Қалъа девори тагига олиб келинган артиллерия тилга кирди. Бир неча снаряд ўқ-дори омборлари олдида портлаганида, бундан қалъадагилар саросимага тушиб қолишди.

Тунги соат бирга яқин контрреволюциянинг сўнгги таянчи қулади. Коровиченко, Доррер, олий мартабали офицерлар ва чиновниклар қамоққа олинди. Тун мобайнида барча контрреволюцион қўшинлар қуролсизлантирилди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг таркибий қисми бўлган Тошкентдаги қуролли қўзғолон ғалаба қозонди.

1917 йилнинг 1 ноябрида Революцион Комитет, Тошкент Совети Ижроия Комитети, ишчи ва солдат депутатлари Ўлка Совети матбуотда «Аҳолига мурожаатнома» эълон қилди. Унда қуролли қўзғолон ғалабаси ва ҳокимият Советлар қўлига ўтганлиги ҳақида ёзилганди. Шу куни Тошкент Совети темир йўл орқали маҳаллий Советларга: «Бутун ҳокимиятни Совет ўз қўлига олди. Ҳокимиятни ўз қўлингизга олинглар» деган телеграмма жўнатди.

Тезда ҳалок бўлганларни дафн этиш учун 60 кишидан иборат комиссия тузилди. Ҳар бир завод, ҳар бир корхона ўз вакилларини бу комиссия сафида бўлишини истарди. Унинг ихтиёрига одамлар ажратилди, уларнинг ҳар бири берилган топшириқни бажонидил бажардилар.

Қардошлик мозори Александров паркида, яъни худди сентябрь кунлари буржуазияга қарши биринчи жанг бошланган, биринчи Революцион комитет тузилган жойда қазилди.

...Кўпсонли ишчи отрядлари Александров паркидан қайтиб келишгач, яна янги синфий курашга отландилар.

СУРАТДА: тепловоз-вагон ремонти заводи музейида ўрнатилган замбарак.

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи партия комитетининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, республика Олий Советининг депутати Николай Матвеевич Железнов бошлиқ бригада коллективи юбилей йилининг социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

А. ХЎЖАЕВ,
заводнинг йиғувчи-слесари.

СУРАТДА: бригада аъзолари Н. Железнов (чапда), В. Зотов, А. Шредер, Б. Абдуллаев, В. Аглметдиновлар.

М. Нуриддинов фотоси.

Энг керакли касб

«44-модда. СССР гражданлари уй-жойли бўлиш ҳуқуқига эгадирлар».
(Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Конституциясидан).

Бу — албатта бинокорлик касбидир. У билан илк бор урушдан кейинги оғир йилларда танишганман.

Мен урушдан сўнгги энг катта ва ҳашаматли бинолардан бири ҳозирги «Космос» магазини жойлашган бинони қуриш шарафига муяссар бўлганман. Бу бино қурилишида ишлатилган ҳар бир ғишт менинг қўлимдан ўтган. У пайтларда ҳеч қандай механизмлар йўқ, барча материалларни ўзимиз қўлда ташир эдик.

Йиллар ўтди. Бригадамиз аъзолари пойтахтимизнинг Ленин районини безаб турган ўнларча биноларни барпо этишди. Уларнинг ичида район партия комитети, маиший хизмат уйи, «Восток» кинотеатри сингари бинолар ва албатта кўплаб уй-жойлар бор.

Ҳозирги дамларда бинокорларга кўтарма кранлар, бетон қоришма тайёрлайдиган ва бошқа замонавий техника воситалари ёрдамга келган. Янгидан-янги бинокорлик материаллари пайдо бўлди. Қурувчилик касби ҳам нисбатан енгил, ва қизиқарли бўлиб қолди.

Коллективимиз фойдаланишга топшираётган барча бинолар яхши ва аъло сифатларга топширилаяпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Злобин усулида ишлаб, кунлик топшириқларимизни 130 процентдан ошириб адо этяпмиз.

Шу кунларда Венгер кўчасида 48 квартирали турар жой биносини қуряпмиз. Коллективимиз бинони 7 ноябрга қадар тугаллаб, фойдаланишга топширишга аҳд қилган.

Э. ЙЎЛДОШЕВ,
«Средазтрансстрой» тести 209-қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор.

РАЙОН СОЛНОМАСИ

1926 йил. 30 декабрь. «Қизил тонг» тикув фабрикаси очилди.

1927 йил. 6 ноябрь. Свердлов номли театрдан концерт биринчи бор радио орқали эшиттирилди.

1928 йил. 23 сентябрь. Шаҳар кўчаларига дастлабки иккита таксомотор чиқди.

1929 йил. 27 июнь. Москвадан Тошкентга «К—4» самолётида учувчи Бабушкин учиб келди. Учиш 1,5 сутка давом этди.

3 октябрь. Шевченко, Полторацкий, Транспортная кўчалари электрлаштириб бўлинди.

1930 йил. 1 октябрь. Тошкентда ўз қувватига кўра мамлакатда учинчи ҳисобланган В. И. Ленин номли кенг тармоқли эшиттириш станцияси очилди.

1933 йил. Январь. Ўрта Осиёда биринчи киномеханиклар тайёрлайдиган кинотехникум очилди.

1934 йил. 1 январь. Қизил Шарқ паровоз-вагон ремонти заводида Ўрта Осиёда биринчи мартен печи фойдаланишга топширилди. Дастлабки қуйилган пўлатдан В. И. Ленин ҳайкали тайёрланди ва ВКП(б) Марказий Комитетининг Ўрта Осиё бюросига тақдим этилди.

22 октябрь. Л. Славиннинг «Интервенция» номли пьесаси премьераси билан давлат рус драма театри очилди.

Ноябрь. Районда дастлабки телефон-автомат ўрнатилди.

1935 йил. 21 февраль. Тошкент аэроклуби очилди.

24 июнь. В. И. Ленин номли пионерлар саройи очилди.

1937 йил. 7 ноябрь. Биродерлик қабристонида инженер К. Скорняков лойиҳаси асосида революцияда ҳалок бўлган жангчилар хотирасига ёдгорлик ҳайкал ўрнатилди.

1938 йил. Декабрь. Ўзбекистон Коммунистик (большевиклар) партияси Марказий Комитетининг партия нашриётида ўзбек тилида ВКП(б) тарихининг қисқа курси босилиб чиқди.

Декабрь. Районда водопровод тармоқлари қуриш асосан тугалланди.

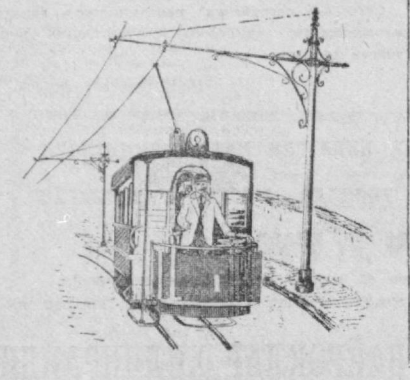

Давр нафаси

КЎНКАДАН МЕТРОГАЧА

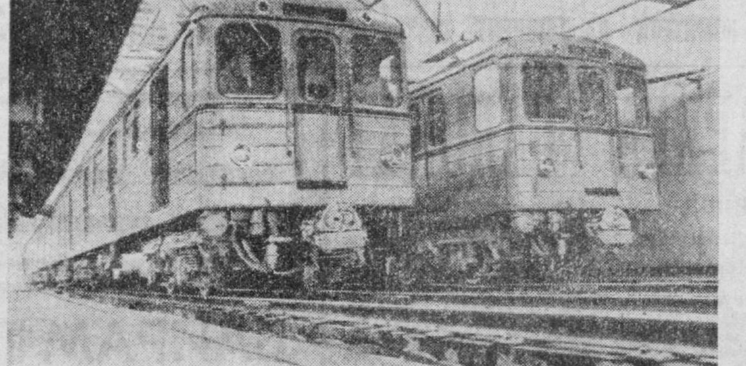

1913 йил 8 июнда Кауфман (ҳозирги Карл Маркс) кўчаси бўйлаб қўнғироқлари билан кишиларни чўчитиб, Тошкентнинг биринчи трамвайи «елиб» борар эди. Кишилар ҳайратининг чеки йўқ. Улар нега ҳайратланишмасин, ахир трамвайлар от қўшилмаган, ўзидан-ўзи юрарди.

Ҳаммадан ҳам болаларнинг қувончи ичига сиғмас, улар ғуж-ғуж бўлиб вагон зиналарига осилишар эди. Шаҳарнинг отахонлари мамнунликдан қўлни-қўлга ишқалашар эди. Ниҳоят, брюсселлик акционерлар жамияти ўз ваъдасининг устидан чиқди. 1908 йилда тузилган шартнома ўз натижасини берди. Эндиликда Тошкентни маданийлашган шаҳар деб аташга тўла асос бор эди...

Ўшанда Тошкент кўнкадан бошқа ҳеч нарсаси билан мақтана олмас эди. Дастлабки қатнов 1901 йил 30 мартда бошланди. Бу йўл вокзални эски шаҳар бозори билан боғлар эди. Орадан икки йил ўтгач Романов (ҳозирги Ленин проспекти) кўчасидан Асакинский майдонидаги (ҳозирги Куйбишев майдони) муқаддас Сергия черковигача бўлган иккинчи қатнов йўли фойдаланишга топширилди. Шуни таъкидлаш керакки, Тошкент кўнкасининг умумий йўли тахминан 10 километрга тенг келар эди. От қўшилган темирйўлда 170 киши хизмат қиларди, унинг паркида 30 вагон ва 230 от бор эди.

Шундай қилиб, Тошкент «маданийлашган» шаҳарга айланди. Унинг ўз трамвайлари пайдо бўлди. Айтгандай, бу трамвайлар аккумулятор билан эмас, балки 1880 йилда Берлин Фанлар академиясининг аъзоси Вернер Сименс томонидан ихтиро қилинган осма сим бўйлаб ҳаракат қиларди. Очиғини айтганда, 1913 йилда Европада бирмунча такомиллашган трамвайлар юрарди, лекин чор Россиясининг ўлкаси учун чиқитга чиқарилган, ўз умрини яшаб бўлган вагонларни олиш ҳам катта ютуқ эди.

Революция бошланди. Гражданлар уруши бўлди. Электр қуввати етишмаслиги сабабли 1918 йилда Тошкент трамвайларини «қозиққа» бойлаб қўйишди. Орадан уч йил ўтгач, 1922 йил 22 сентябрда яна трамвайлар эски маршрути «Вокзал — Эски шаҳар» бўйлаб юра бошлади. Вазифа эса ўзгача — трамвай ҳаракатидан тушган ҳамма жамғарма оч қолганларга берилди.

1922 йилда Тошкентда 27 моторли ва 13 шатакли вагон қатнарди. Бу вагонлар ҳар куни 40 минг йўловчи ташир эди.

Бугунги кунда республикамиз пойтахтида 29 трамвай ва 18 троллейбус маршрутлари умумий узунлиги 450 километр келадиган маршрут бўйлаб ҳаракат қилмоқда. Беш йиллик охирига бориб бу қатнов йўллари узунлиги яна 30 километрга ортади. Тошкентда электр транспорти ишини таъминловчи барча комплексларни модернизациялаштиришга бирмунча маблағ ажратилган. Янги подстанциялар қурилади ва мавжудлари реконструкция қилинади, ҳаракатдаги состав янгиланади, автоматлаштириш ва телебошқариш воситалари жорий этилади.

Трамвай, троллейбус, автобуслар кўп даражадаги йўловчиларни ташиб улгураолмайди. Бу тушунарли албатта, чунки бугунги кунда республика пойтахтида 1 миллион 700 мингдан ортиқ киши истиқомат қилиб турибди. Транспорт зиммасидаги улкан вазифани метронинг Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги арафасида ишга тушадиган умумий узунлиги 12 километрли биринчи навбати енгиллаштиради.

1923 йил ГОЭЛРО планига мувофиқ Бўзсув каналида гидроэлектр станцияси қуриш ишлари бошлаб юборилди. Ленин ўша пайтда керакли материаллар Германиядан келтириларди. Орадан 37 йил ўтгач, 1960 йилда «Средазэлектрсаппарат» заводи экспортга биринчи маҳсулот чиқарди. Шуниси характерлики, биринчи экспорт маҳсулот бу гал ўз навбатида Германия Демократик Республикаси корхоналарига юборилди.

ТОШКЕНТ—ЖАҲОНГА

Ўнлаб мамлакатлар буюртмаси бўйича

Ҳозирда «Средазэлектроаппарат» заводи минглаб турли хил маҳсулотлар — ранг-баранг кўринишдаги электр ўчиргич ва ёндиргичлар, реле аппаратлари, щчит қурилмалари, кичик вольтли аппаратлар ишлаб чиқармоқда. Буюмлар номенклатурасига турли хил параметрли паратлар — ўн амперли жажжиларидан тортиб то 400 амперли гермитик усулда ўралган паратларгача киради.

Завод маҳсулоти машинасозлик ва станоксозликда, кемасозлик ва энергетика, қишлоқ хўжалиги ва кимё саноатида кенг ишлатилмоқда. Завод 62 мамлакатга — социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ва кўплаб капиталистик давлатларга ўз маҳсулотини юбормоқда.

Масалан, яқинда электр ўчиргич — ёндиргичларнинг йирик туркуми Кубага жўнатилди.

«ТЗ — 300» пульт бошқармаси ва бошқа қурилмалар Эроннинг Исфаҳон металлургия заводида, йирик шаҳарларнинг ўқув марказларида ва кўплаб энергетика объектларида муваффақиятли ишлатилмоқда.

Шунингдек, «Средазэлектроаппарат» ўз маҳсулотини Ироқдаги қоғоз комбинатига ва Самова қурилиши заводига етказиб беряпти. Жазоирда эса Тошкент корхоналари буюмлари Эль-Хажар металлургия комплексини бунёд этишди. Исмоил конида. Чехословакияда эса, атом электростанция си н и қуришда, Ҳиндистонда Бхилан ва Бахародаги металлургия заводлари қурилишида ва Рангидаги оғир машинасозлик заводида қўл келяпти.

Булардан ташқари Монголия, Польша, Венгрия заводнинг эса йирик буюртмачилари ҳисобланади. 1976 йилда Финляндия, Канада, Югославия, Афғонистон, Ливия, Сомали, Гвинея ва бошқа кўплаб мамлакатларнинг буюртмалари бажарилди.

Экспорт бўйича бош инженер ўринбосари Ю. Еремченко шундай дейди:

— «Средазэлектроаппарат» коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллик юбилейига янги қўшимча мажбурият олган. Санагача қўшимча 710 пульт ва бошқариш щчити, планга қўшимча 185 минг сўмлик турли хил панеллар, 60 минг пакетли ўчиргич-ёндиргич, 9 мингдан зиёд реле ишлаб чиқарилади, бир қатор янги хил маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Маҳсулот сифати бирмунча ўсади.

Н. ЧЕРКАСОВА.

ТАРИХ САҲИФАСИ

ҚИЗИЛ ЭШЕЛОН

Мамлакатимиз пахта мустақиллигига эга бўлиш программасининг бажарилишида Ленин райони ишчилари катта кучғайрат сарфладилар. Қизил шарқли ишчиларнинг оталиқдаги Янгийўл райони деҳқонлари билан Москвага пахта ортилган Қизил эшелонни олиб борганликлари 1929 йилнинг энг ёрқин, ўткир сиёсий воқеаларидан бири бўлиб тарих саҳифасига ёзилган.

Қизил Шарқ устахонасининг ишчилари ишдан бўш пайтларида иккита паровозни ремонт қилдилар. Кейин улар темир йўл бошқармасига Москвагача борадиган махсус эшелон ташкил этишни сўраб мурожаат қилдилар. Пахта ортилган Қизил эшелон ташкил этиш тўғрисидаги ишчилар чақириғини қизғин маъқуллаган Ўрта Осиё Давлат университетининг комсомол ташкилоти бу ишга яқиндан киришди.

Қизил Шарқ устахонаси ишчиларининг Москвага Қизил эшелон юбориш тўғрисидаги аризалари 1929 йил 3—4 ноябрь кунлари кўриб чиқилди. Район партия комитети ишчилар ташаббусини қўллаб-қувватлаш тўғрисида қарор қабул қилди ҳамда Улуғ Октябрь революциясининг ўн икки йиллик байрамини ўтказиш юзасидан тузилган махсус комиссияга эшелон тузишни топширди. Бунга масъул қилиб паровоз цехининг ишчиси, Ленин район партия комитетининг аъзоси Арсений Бочаров тайинланди.

1929 йил 7 ноябрда Ленин район темир йўлчи-ишчилари ҳамда оталиқдаги Янгийўл райони деҳқонларининг пахта ортилган Қизил эшелони 49 ва 50-пахта заводи ишчиларининг фаол иштирокида тантанали суратда Тошкент станциясидан жўнаб кетди. Ўн кун ўтгач, 17 ноябрда поезд Москвага етиб келди. Поездни кутиб олишга бағишланган митинг бўлди. Москва шаҳар партия, касаба союз, хўжалик органларининг вакиллари серқуёш Ўзбекистондан келган вакилларни қизғин табрикладилар.

Москваликлар бунга жавобан Тошкентга қишлоқ хўжалик ускуналари ва тракторлар ортилган Қизил эшелон юборишга қарор қилдилар. Шундан кейин поезд Ярославль шаҳридаги «Красний перекоп» фабрикасига юборилди. Шаҳар меҳнаткашларининг митингида Ўзбекистон пахтаси тантанали равишда топширилди, табрик нутқлари янгради. Кечқурун тўқимачилар клубида байрам бўлди.

—Пахтакорлар (ўша пайтда Қизил эшелон қатнашчиларининг ҳаммасини пахтакорлар деб аташган) билан Марказий Россия ишчилари ўртасида бошланган ишчи дўстлигининг нақадар ҳаяжонли ва оташин муҳитда ўтганлигини оддий сўзлар билан ифодалаш қийин, — деб хотирлайди кейинчалик делегация раҳбари А. Бочаров.

Д. ФЕДОТОВА,
Темир йўл транспорти инженерлари институти КПСС тарихи кафедрасининг катта ўқитувчиси.

ФРОНТ ОРҚАСИ — ФРОНТГА

«Ўзбекистон» бронепоезди

1945 йил август ойидан бошлаб Львов шаҳридаги эҳтиёт темирйўлида «Ўзбекистон» сўзи ёзилган бронепоезд янги авлодга ўзининг душманлар билан қаттиқ олишганлигини эслатгандай виқор билан турибди. Бронепоезднинг яратилиш тарихи ҳам қизиқ.

1941 йилнинг ноябри ўрталарида Тошкентга ҳарбий самолётда бронепоезднинг дастлабки чизмалари етказиб келинади. Бу чизма тезликда Тошкент паровоз-вагон ремонти заводи раҳбарларига топширилади.

Завод мутахассислари бронепоездга артиллерия, пулемёт, овозни кучайтириб берувчи қурилма ва ички телефон алоқалари ўрнатишни шу ернинг ўзида ҳал қилишларига тўғри келди.

Цех ишчилари эса чизма билан бронепоездни тайёрлаш пайтида танишдилар, улар мутахассисларга бирмунча мураккаб бўлган техника масалаларини ҳал этишда ёрдам бердилар. Масалан, пулемётга золдирли қурилма керак, лекин бу нарса ҳарбий омборхоналарда йўқ эди. Инженер С. С. Коган ишчилар ёрдамида ана шу қурилманинг оригинал конструкциясини ишлаб чиқди. У цехларда осон ва тез тайёрланди.

Бронепоездни кўпгина цехларнинг ишчилари тайёрладилар. Паровозчилар ўша пайтда «ОВ» деб аталган унча катта бўлмаган сериядаги паровозларни ва иккита зеҳр майдонини бронлаштиришга киришдилар. Иккинчи механика ҳамда ремонт-механика цехининг ишчилари эса миноранинг айланма ҳамда командир ҳужрасининг механизмларини тайёрладилар.

Цехлар, алоҳида бригадалар ўртасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйди. Таслим бўлмайдиган қалъа паровозини қайта ускуналашда инженерлардан А. Синий, А. Белоцерковский, қозончи Б. Савкин, газ билан кесувчилар П. Лазаренко, Б. Каримов, Харьковдаги паровоз ремонти заводининг собиқ машинисти Линик, паровоз цехининг стахановчи ишчилари — ака-ука Брикинлар, В. И. Поляков бригадасининг кўпгина зарбдорлари алоҳида ўрнак кўрсатдилар. Бронепоезднинг сиртини бронлаштиришда К. Матвеев бошлиқ тендер цехининг бригадаси илғорликка эришди.

Ниҳоят, узоқ кутилган кун етиб келди. 1942 йил 12 январда Қизил шарқчилар томонидан қуйилган бронепоезд артиллерия полигонига ғилдираб борди.

Шундан кейин фронтга йўл олди. «Ўзбекистон» бронепоезди Ғалаба кунини Берлиндан 60 километр наридаги Бранденбург шаҳрида кутиб олди.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

Ҳозирги Ленин районида революцияга қадар бир нечта кичик артеллар ва темир йўл Бош устахонаси бор эди. Ҳозирги кунда районда 21 та йирик саноат корхонаси мавжуд. Бир кунда район индустрияси 900 минг сўмликка яқин маҳсулот ишлаб чиқаряпти. Воҳоланки, биргина 1913 йил мобайнида шунча маҳсулот ишлаб чиқарилганди.

* * *

Бу йил Ленин райони меҳнатчилари 290 миллион сўмликдан зиёд саноат маҳсулоти реализация қиладилар.

* * *

1930 йилнинг 1 январида район партия ташкилоти 3363 партия аъзоси ва номзодларни рўйхатдан ўтказди.

Ҳозирги кунда районда 290 та бошланғич партия ташкилоти мавжуд бўлиб, уларга 13 мингга яқин коммунист жамланган.

Маиший хизмат: бугун ва эртага

Районда асосий эътибор энг зарур бўлган хизмат турларидан бири —аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишига қаратилмоқда. Янги турар жой кварталларида химчистка қабул пунктлари, кирхона, кийим ва пойафзалларнинг тозаловчи ва соат ремонти пунктлари очилмоқда.

Яқингинада райондаги энг гўзал муҳташам бино бўлган «Ўзбекистон» маиший хизмат кўрсатиш уйида уй тўйи нишонланди. Маиший хизмат кўрсатиш уйида аҳолига хизмат кўрсатишнинг барча зарур воситалари ишлаб турибди. Чунончи, бу ерда маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги энг сўнгги ютуқлар асосида хизмат кўрсатиш йўлга қўйилган.

Ҳозирги кунда «Техсложбитприбор» бирлашмаси деб юритилаётган асосий хизмат ташкилоти «Ремточмех» ишида ўзгаришлар ясалди. Аммо энг муҳими унинг номи ўзгарганида эмас, балки бу ерда мураккаб маиший техника жиҳозларининг индустриал асосга қўйилишидадир.

Хулосамизда бир неча рақамлар келтирмоқчимиз. Агар 1970 йилда район аҳолисининг ҳар бирига 46 сўм 92 тийинлик маиший хизмат кўрсатилган бўлса, 1975 йили у 54 сўму 41 тийинни ташкил этди. 1990 йилда эса бу рақам 72 сўму 81 тийинга етади.

СУРАТДА: «Ўзбекистон» маиший хизмат кўрсатиш уйи.

И. Шоинғомов фотоси.

МЕЪМОРЛАР УСТАХОНАСИДА

Истиқболга бир назар

Ўнинчи беш йилликда Ленин райони олдида катта истиқболлар очилмоқда. Райондаги эски турар жой фондини тубдан реконструкциялаш, янги магистраллар бунёд этиш ва асосий кўчалар атрофида илгари қуришга киришилган турар жой ва маданий-маиший комплекслар қурилишини ниҳоясига етказиш. кейинчалик инженерлик хизмати даражасини тубдан яхшилаш ва районни ободонлаштириш кўзда тутилмоқда.

Шаҳримизнинг мавжуд ва ривожланаётган бинокорлик базаси ҳисобга олинган ҳолда асосан йирик панелли уйсозлик қурилиши олиб борилади. Йирик панелли, каркас панелли ва ғиштдан қуриладиган 4, 9, 12, 16 қаватли бинолар қад кўтаради. Қурилишлар турар жой районлари ва микрорайонларда типовой лойиҳалар, асосий магистраллар атрофида эса индивидуал лойиҳалар асосида олиб борилади.

1976—1980 йиллардаги уй-жой қурилиши ҳажми 250 минг квадрат метрга яқин майдонни ташкил этади. Беш йиллик охирига қадар «Қўйлиқ—4», «Жуковский», «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», «Кафанов» микрорайонлари қурилишини тугаллаш ва «Госпиталний», «Қўйлиқ—5» микрорайонлари қурилишини бошлаб юбориш кўзда тутилган.

Ўнинчи беш йилликда қатор маъмурий-жамоат бинолари ва иншоотлари, ўқув юртлари, илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтлари. Октябрь революцияси музейи каби муҳим объектларни бунёд этиш ва уларнинг айримлари қурилишини ниҳоясига етказиш кўзда тутилган. Бу объектлар районнинг ўзига хос архитектура қиёфасида муҳим ўрин эгаллайди.

Кейинчалик Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг газета-нашриёт корпуси, Свердлов номли концерт зали реконструкция қилинади. Ҳозирги «Шарқ» меҳмонхонаси реконструкция қилингач, унда Тошкент тарихи музейи жойлашади. Горький номли болалар парки, Тошкент политехника институтининг архитектура факультети биносини ҳам реконструкция қилиш мўлжалланган. Бундан ташқари, Ленин кўчасида замонавий меъморчилик ва шаҳарсозликнинг сўнгги ютуқлари асосида қуриладиган 16 қаватли экспериментал турар жой биноси, Кафанов ва Титов кўчаларидаги мавжуд турар жой биноларининг ён томонида қуриладиган савдо ва маиший хизмат комплекслари қурилиши тугалланади. Бу бинолар шаҳар марказида ягона меъморчилик ансамблини вужудга келтиради.

Полторацкий кўчасида барпо этиладиган архитектура ансамбллари ҳам ўзининг қиёфаси жиҳатидан янада қизиқарли бўлади. Бу ерда 16 қаватли меҳмонхона қад кўтариб, у икки залли кинотеатрга пиёдалар юрадиган бульвар билан боғланади. Титов ва Полторацкий кўчалари бир-бирига туташадиган чорраҳа бурчагида кинотеатри бўлган янги савдо маркази қад кўтаради. 1 Май номли парк территориясида эса халқ филармониясининг концерт зали ўрин олади. Унинг ёнида эса 12 қаватли турар жой бинолари қурилади.

Юқорида айтиб ўтилганлар районда кўзда тутилаётган қурилиш ва реконструкциялаш ишларининг айримларидир, холос. Яқин келажакда райондаги кўпчилик кўчалар кенгайтирилади. Катта ҳажмда ободонлаштириш ишлари олиб борилади, метрополитен станцияси қурилиши бошланади. Буларнинг ҳаммаси Ленин районини пойтахтимизнинг такрорланмас қиёфадаги ўзига хос жозибали жойларидан бирига айлантиради.

Г. ҲАМИДОВА,
Ленин районининг бош архитектори.

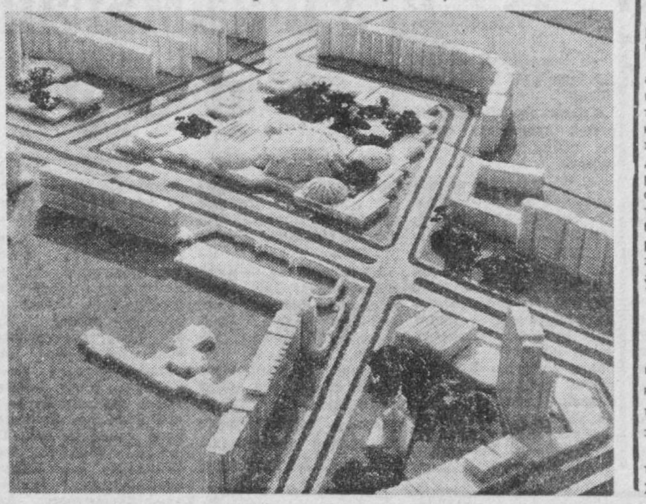

СУРАТДА: Полторацкий кўчасининг реконструкциялаш лойиҳаси.

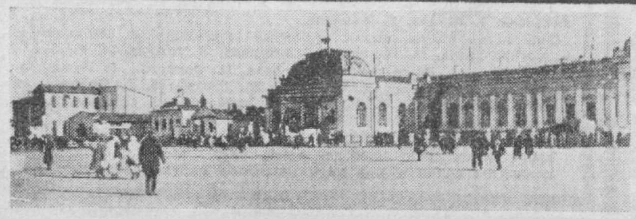

ШАҲАР ДАРВОЗАСИ

Ривоятларга қараганда бундан бир неча йил муқаддам Тошкентнинг юзта дарвозаси бўлган экан. Эрон ва Хитойдан, Ҳиндистон ва Туркиядан келаётган карвонлар бу ердан ўзларининг антиқа ва ноёб молларини олиб ўтишган. Бу дарвозалар Маккага бориб қайтаётган тақводорлар, узоқ Россияга йўл олган савдогарлар учун доимо очиқ бўлган.

Кейинчалик шаҳар ҳукмдорлари ҳар эҳтимолга қарши дарвозалар сонини камайтиришга қарор қилдилар. 1865 йили бу дарвозалар 12 тадан иборат эди.

Ўзбекистон пойтахтида бунёд этилган янги кварталлар шаҳарнинг эски дарвозаларини анча ичкарида қолдириб кетди. Улардан ҳатто из ҳам қолмади. Уларнинг ўрнига бошқаси— кунига минглаб одамлар ва юз минг тонналаб юк жўнатиладиган ва қабул қилинадиган бошқа дарвозалар вужудга келди. Бу пойтахт аэропорти ва темир йўл вокзалидир. Тошкентдаги темир йўл вокзали ўтган асрнинг охирларида, Тошкент тармоғини ўз ичига олган Самарқанд— Андижон темирйўли ётқизилаётганда қурила бошланган эди.

Бу вокзал революциядан илгари Тошкентдаги мавжуд кичик ва кўримсиз бинолар фонида қурилган бўлиб, у жуда ночор кўринарди. Сиз унинг қиёфасини фотосуратга қараб яхши тасаввур қилишингиз мумкин. Пойтахтнинг ҳозирги вокзали қиёфасини эса тасвирлаб ўтиришга ҳожат йўқ. Фақатгина бир нечта мисоллар келтирамиз. Ҳар куни бу ердан юзлаб шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган жойларга ўн мингдан кўпроқ йўловчи жўнатилмоқда. Худди ана шунча миқдордаги киши келмоқда.

Бу рақамлар маъносини равшанлаштириш учун «Туркестанская Правда» газетасининг 1929 йил 7 октябрдаги сонида босилган ушбу жумлаларни келтирамиз: «1922 йилнинг беш ойи мобайнида Туркистон темирйўлида 821 минг 419 киши ташилди. 1922—1923 йиллар мобайнида 3 миллион 377 минг 630 киши ташилади». Ҳозир Тошкент вокзалидан бир йилда 4 миллионга яқин йўловчи жўнаб кетмоқда. Тошкент вокзали коллективи меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва янги техникани жорий этишга катта аҳамият бериб, кейинги пайтда бирмунча ютуқларни қўлга киритди. Йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш учун автоматик справка мосламалари ўрнатилган. У поездлар ҳаракати бўйича турли хил саволларга жавоб беради. Ҳатто керакли манзилга қайси поезд билан қанча вақт ичида бориш мумкин ва поезднинг жўнаш, келиш вақтини ҳам справка хизмати айтиб беради. 200 дан ортиқ станциялар ана шундай справкалар хизмати рўйхатига киритилган.

Ҳозир Тошкент вокзалининг иккинчи навбати қурилмоқда. Янги тўққиз қаватли бинода автоматик юк сақлаш хоналари, транзит йўловчилар учун икки ўринли шинам меҳмонхоналар жойлашади.

Темирйўлда йўловчиларга хизмат кўрсатишни яхшилаш учун миллионлаб сўм маблағлар сарфланмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида Ўрта Осиё темирйўлининг муҳим манзилларидан бири бўлган Тошкент вокзалида ана шундай катта ўзгаришлар юз берди.

П. СИРОЖЕВ.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

«Ҳаммасини кадрлар ҳал қилади»

Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти Ленин районидаги кекса билим даргоҳларидан бири ҳисобланади. Институт 1931 йилдан буён шу кунгача халқ хўжалиги учун 25 мингдан зиёд етук мутахассис кадр тайёрлаб берди. Мухбиримиз институт ректори, профессор Эшон Аъзамович Одилхўжаевга бир неча савол билан мурожаат қилди.

— Эшон Аъзамович, институтнинг ташкил топиши ва қисқа тарихи ҳақида гапириб берсангиз.

— 20—30 йилларда халқ хўжалигининг кескин ўсиши темир йўл транспортига бўлган эҳтиёжни кучайтирди. Шунинг учун бу соҳани ривожлантиришга малакали мутахассис кадрлар керак эди. 1929 йилда ВКП(б) Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми «Халқ хўжалиги кадрлари тўғрисида» деган қарор қабул қилди. Унда бир қатор техник олий ўқув юртларини очиш, кўрсатилган эди. Шу тариқа 1931 йилда темир йўл Халқ Комиссарлиги қарорига биноан Ўрта Осиё темир йўл транспорти инженерлари институти (СазИИТ) ташкил этилди.

— Дастлаб институтда қандай факультетлар бор эди, ҳозир уларнинг сони нечта?

— Дастлаб учта факультет бўлиб, 180 та студент қабул қилинган. Ҳозирги кунда институтимизда факультетлар сони 10 тага, мутахассисликлар сони эса 14 тага етди. Жами бир йўла 10 мингдан ортиқ студент таълим оляпти. Шунингдек, ўқитувчилар 450 кишини ташкил этади. 1931 йилда уларнинг сони атиги 17 нафар эди. Биринчи дарс ўша йили 1 октябрда бошланган.

60 ЛЕНИН райони

ЗАФАРЛАРИМИЗ СОЛНОМАСИ

Факт ва рақамлар

1917 йилда район территориясида битта касалхона бор эди.

Ҳозирги кунда район аҳолисига еттита медицина муассасаси (иккита туғруқхона, болалар юқумли касалхонаси) хизмат кўрсатяпти. Бундан ташқари район территориясида кўп профилли ва ихтисослаштирилган касалхоналар бўлиб, улар шаҳар ва республика аҳамиятига эгадир. Касалхоналарда ўринлар сони 3762 та.

* * *

Аввал фақат Тошкентнинг маркази бўлган эски шаҳардагина кинематограф-томошахона бор эди.

Ҳозир районда 18 та киноқурилмаси бор. Ҳар минг аҳолига кинотеатрларда 68 та ўрин тўғри келади.

* * *

Биринчи оддий спорт майдончалари фақат 20-йилларда пайдо бўлган эди.

Шу кунларда волейбол ўйнаш учун 90 та, баскетбол учун 70 та, теннис учун 5 та спорт майдончаси мавжуд. Физкультурачи ва спортчилар 32 та спорт залида машғулотлар ўтказишмоқда. Районда битта соғломлаштириш спорт лагери, тўртта дам олиш ва балиқчилик уйи бор.

* * *

Районда 4 та маданият уйи, 12 касаба союз клуби ишламоқда. Залларда 5137 ўрин бор. Мингта аҳолига 40 та ўрин тўғри келади.

«Халқ депутатлари маҳаллий Советлари маҳаллий аҳамиятга молик ҳамма масалаларни умумдавлат манфаатлари ва шу Совет территориясида истиқомат қилувчи гражданларнинг манфаатларига асосланиб ҳал этадилар, юқори давлат органларининг қарорларини амалга оширадилар, шунингдек республика ва умумиттифоқ аҳамиятига молиқ масалаларни муҳокама қилишда қатнашадилар, шу масалалар юзасидан ўз таклифларини киритадилар».

(СССРнинг янги Конституцияси лойиҳаси, 145-модда).

Депутатлар кўмагида

1930 йилнинг февраль ойида район хўжалигига яхшироқ раҳбарлик қилиш мақсадида Ленин район меҳнаткашлари депутатлари Совети ташкил қилинди.

Депутатлар — халқ хизматкорлари районни қайта тиклашда актив иштирок этдилар, транспорт тараққиёти, алоқа, уй-жой қурилиши, маиший хизмат кўрсатиш соҳаларида катта ишларни амалга оширдилар.

Совет ҳокимияти йилларида район шаҳарнинг энг муҳим саноат районларидан бирига, маиший хизмат кўрсатиш, транспорт, алоқа ривожланган муҳим районлардан бирига айланди. Район уй-жой фонди қарийб ўн баробар ўсди. Бир қаватли эски уйлар ўрнида барча қулайликларга эга бўлган кўп қаватли турар жой бинолари қад ростлади. Кейинги йилларда шаҳримизнинг энг йирик уй-жой массивларидан бўлган Қўйлиқ турар жой массиви бунёд этилди. Ҳозирга келиб районнинг турар жой фонди 1,5 миллион квадрат метрни ташкил этади. Бу ҳар бир аҳоли учун 7,9 квадрат метр уй-жой тўғри келади, демакдир. Ҳар йили 50 минг квадрат метр уй-жой қуриляпти.

Район жамоли борган сари қўркамлашмоқда. Собиқ товуқ бозори ўрнида улкан Алишер Навоий номли опера ва балет театри қад ростлади. Районни Санъат музейи, Редакциялар уйи, Нашриёт корпуси сингари муҳташам иншоотлар безаб турибди.

Революциягача Тошкентда 250 минг киши истиқомат қиларди. Ҳозир фақат бизнинг районда 151 минг тошкентлик яшамоқда.

Аҳолининг фаровонлик даражаси ҳам ўсиб бормоқда. Истеъмол структураси ҳам яхшиланди. Озиқ-овқат маҳсулотлари ичида гўшт, сут ва сут маҳсулотлари, сабзавот ва мевалар, қандолат маҳсулотлари ва бошқа маҳсулотлар билан савдо қилиш ишлари яхшиланди. 1970 йилда чакана товар обороти 193,7 миллион сўмни ташкил этган бўлса, 1990 йилга келиб у 334,8 миллион сўмни ташкил этади.

Революциягача районда биронта тузукроқ кўча йўқ эди. Ҳозирга келиб районнинг аксарият кўпчилик кўчаларига асфальт ва бетон ётқизилган. Сўнгги йилларда районни водопровод билан таъминлаш борасида ҳам катта ишлар амалга ошириляпти.

Ободонлаштириш бошқармаси ходимларининг ва район аҳолисининг кучи билан 202 минг дарахт кўчати, 425 минг бута илдизи, 10 гектар ерга бута экилди. Ҳар бир аҳолига 45 квадрат метрдан яшил зона тўғри келади. Кейинги беш йил ичида 21 та микросквер ва битта парк ташкил қилинди.

Ж. МАҚСУДОВ.
Ленин район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари.

«Ҳамон товуқ бозорида сартарош бечора беморнинг тишини омбур билан суғураётганини кўриш мумкин».

«Туркестанские ведомости», 1913 йил, июль.

Республикада биринчи

Бизнинг стоматология поликлиникамиз республикамиздаги кўҳна даволаш муассасаларидан биридир. У ўз биографиясини 1926 йили ташкил этилган кичик тиш даволаш амбулаториясида бошлаган эди. Ўшанда унда олти врач ва иккита тиш техниги ишларди. Улар даволаш муассасаси ташкил этилганининг дастлабки кунлариданоқ фирибгарлар, алдовчи табиблар билан жиддий кураш олиб бордилар.

Бу ердаги амбулатория базасида тиш даволаш поликлиникаси ташкил этилгач малакали стоматолог кадрлар тайёрлаш йўлга қўйилди.

Ҳозир поликлиникамизда 130 дан ортиқ мутахассис меҳнат қилади. Унинг 55 нафари врачлардир. Бу ерда стоматология, терапия, хирургия, ортопедия бўлимлари, рентген, физиотерапия ва болалар кабинетлари мавжуд.

Поликлиникамиз янги замонавий даволаш ускуналари билан жиҳозланган. Бу ерда доимий иш тажрибамизда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш кенг қўлланилмоқда. Масалан, махсус қотишмани кумуш билан пайвандлаб тиш қўйишда ишлатиш Ўрта Осиёда биринчи марта бизнинг поликлиникамизда қўлланилди.

Коллективимиз Марказий стоматология илмий-тадқиқот институти, Москва стоматология институти ва ТошМИнинг стоматология факультетлари билан мустаҳкам алоқа боғлаган. Тажрибали мутахассислар ва ёшлар билан ижодий ҳамкорлик қилиш ва мураббийликни мунтазам ривожлантириш коллективнинг традициясига айланиб қолди.

Буларнинг ҳаммаси аҳолига медицина хизмати кўрсатишни такомиллаштириш ва шаҳримиздаги бошқа медицина муассасалари билан социалистик мусобақада бирмунча ютуқларни қўлга киритиш имконини берди. Ўзбекистон ССРнинг ярим асрлик юбилейи йилида поликлиникамиз коллективи шаҳар Ҳурмат китобига ёзилди. Шу йилнинг ярим йиллик мусобақа якунларига кўра биринчи ўринни олиб, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими, область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирландик.

Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан зиммамизга оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдик. Бутун коллективимиз аҳиллик билан олиб бораётган ишлари уни муваффақиятли бажариш гаровидир. Социалистик мусобақа пешқадамлари бўлган тиш техниклари Г. Каримов, А. Шамуэлов, А. Азимов ва бошқалар ҳозирданоқ 1978 йил ҳисобига меҳнат қиляптилар.

М. ЛАВОЧНИК.
1-стоматология поликлиникасининг бош врачи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

РАЙОН СОЛНОМАСИ

1939 йил. 1 июнь. Тошкент темирйўлчилар паркида ёзги кинотеатр қурилиши тугалланди. Бу ерда музикали комедия театри иш бошлади. Б. А. Александровнинг «Юзинчи йўлбарс» спектаклининг премьераси бўлди.

1940 йил. 28 август. Опера театри биносига пойдевор қўйилди. А. В. Шчусев лойиҳаси бўйича қурилган бу бино ҳозир А. Навоий театри деб аталади.

21 декабрь. Темирйўлчилар маданият саройи очилди.

1941 йил. 7 февраль. Темирйўлчилар маданият саройида Третьяков давлат кўчма кўргазмаси очилди.

Сентябрь. Университетнинг тарих факультети қошида филология бўлими очилди.

Сентябрь. Райондаги барча корхоналарда ҳарбий ишни ўрганиш курслари очилди.

Сентябрь. Паровоз-вагон ремонти заводи дарвозасидан дастлабки учта санитар поезди фронтга йўл олди.

Сентябрь. Фронт орқасига кўчирилган дастлабки эшелонлар кела бошлади. Декабрь ойида уларнинг кўпчилиги — «Электростанок», радиолампа заводи фронт учун дастлабки маҳсулотларни ишлаб чиқарди.

1942 йил. 29 апрель. Опера ва балет театрида «Ўзбекистон қиличи» музикали драмасининг премьераси бўлди.

Июль. Планни ошириб бажарганлиги учун Ўзбекистон КП(б) Марказий Комитетининг қарори билан 237-заводга (ҳозирги «Средазэлектроаппарат» бирлашмасига) кўчма Қизил байроқ топширилди.

23 май. Паровоз-вагон ремонти заводининг комсомол аъзоси, слесарь Коган «Фронт» нормасини минг процент қилиб бажарди.

1943 йил. Паровоз-вагон ремонти заводи ва 1-темир йўл билим юртининг комсомоллари фронт учун «Ўзбекистон комсомоли» номли бронепоезд тайёрладилар.

30 март. Темирйўлчилар Сталинградга ишдан ташқари пайтларда тайёрланган ускуналар ва материаллар ортилган эшелон жўнатдилар.

1944 йил. Август. Районнинг мактаб ўқувчилари ёз фаслида 50 тоннадан ортиқ доривор ўтлар йиғишди.

1945 йил. 3 февраль. 400 дан ортиқ концерт берган Ўзбек давлат филармонияси артистлари фронтдан қайтиб келишди.

9 Май. Вокзал олди майдонида Улуғ Ватан урушининг Ғалабасига бағишланган район меҳнаткашларининг митинги бўлди.

Сентябрь. 237-завод халқ хўжалиги учун маҳсулот ишлаб чиқаришга ўтди.

1946 йил. 7 июнь. Район меҳнаткашлари мактабларни қайта тиклаш учун якшанбаликка чиқдилар.

1947 йил. 30 апрель. Революция хиёбонида курант соати ишлай бошлади.

Ноябрь. Опера ва балет театри янги бинога кўчиб ўтди.

УЗОҚ ВА ЯҚИН КУНЛАР

«ВЦИК ТЕМИР ИЗЛАРДА»

1920 йилнинг 23 январида Москвадаги Қозон вокзали перронида ўзгача тантана, байрамлардагидек шодхуррамчилик ҳукм сурарди... Ҳа, бу тушунарли. «Қизил Шарқ» агитация-инструкторлик поезди биринчи марта Туркистонга узоқ сафарга жўнатилаётган эди.

Бу революция марказлари — Москва ва Петроградни мамлакатимизнинг узоқ ўлкалари ва гражданлар уруши фронти билан боғлаш йўлида Октябрь билан туғилган алоқанинг янги формаси эди. Вазифа фақатгина адабиётлар ва агитация воситаларини тарқатишдангина иборат эмас, балки жойларда совет ҳокимиятининг янги аппаратини ўрнатиш ва қуриш ишига ёрдам бериш керак эди.

Маълумки, доҳиймиз Владимир Ильич Ленин агитпоездлар ва агитпароходлар ишига катта аҳамият берган, уларнинг фаолиятини кенгайтириш бўйича қатор кўрсатмалар тузиб чиққан эди.

Улкан вазифаларга мувофиқ ҳолда «Қизил Шарқ» агитпоездининг вагонларида РОСТАнинг агитация ва маъмурий бўлимлари, китоб омбори ва магазин, кинематография, плакат омборлари жойлашган эди. Айни пайтда, поездда ўзбек, қирғиз ва бошқа тиллардаги ҳарфлари бўлган босмахона ҳам жойлашган эди.

...Мана, кўпдан кутилган агитпоезд Тошкент станциясида тўхтади. Вагонлар олдига, йўлларга, ер ва рельсларга жойлашиб олган маҳаллий аҳоли катта эътибор билан нотиқни тинглар, «Қизил Шарқ» газетасининг янги сонини ўқишар эди.

Поезд витриналарига Россия телеграф агентлигининг сўнгги ахборотлари катта плакатларда осиб қўйиларди.

Кечқурунлари очиқ ҳавода ўрнатилган экранга вагон ичидаги киноаппаратлардан кино қўйиб кўрсатиларди. Бу дастлабки ҳужжатли картиналар эди. Инструкторлар, Халқ комиссарлигининг вакиллари фақатгина аҳоли ўртасида оммавий-агитация ишларинигина олиб боришмас, балки зарур масалаларни ҳал этишда ҳам ёрдамлашдилар. Жойларда Совет ҳокимиятининг янги аппаратини ўрнатишда кўп ёрдамлашганлиги учун ҳам бу поездга «Излардаги ВЦИК» деб ном беришган эди.

«Қизил Шарқ» поезди Туркистонга икки марта келиб Сирдарё, Самарқанд, Фарғона областларида, Бухорода бўлди.

«Қизил Шарқ» поездидан кейин 1920 йилнинг январида Фарғона, Самарқанд областлари ва Закаспийга учта оммавий-агитация поезди юборилди. «Фронт ҳафтаси» деб аталган ўлка комиссияси ана шу поездларни ташкил этиш ташаббускори бўлди. Ана шунинг учун Туркистон темирйўлининг Тошкентдаги заводи ишчилари ҳафта мобайнида ҳар куни кечқурун иш ҳақисиз қўшимча ишлаб беришга аҳд қилишди. Ҳамма жойда Қизил Армияга совға тўплаш ташкил этилди.

«Қизил Туркистон» агитпоезди комиссарининг Туркистон фронти қўмондони М. В. Фрунзега 1920 йилнинг январь-апрель ойларида олиб борилган сиёсий маориф ишлари тўғрисидаги ҳисоботида унинг агитколлективи Туркистон фронтининг ҳарбий қисмларига, станциялар аҳолисига, руслар ва қозоқлар яшайдиган посёлкаларга маданий хизмат кўрсатганлигини кўриш мумкин. Тўрт ой мобайнида 50 та митинг, учта суҳбат, 26 спектакль, съезд ва конференцияда 7 та нутқ, 19 та киносеанс ўтказилди.

Агитпоезднинг Совет ҳокимияти органлари билан аҳолини муштарак этиш соҳасида олиб борган фаолиятини баҳолаш қийин. Михаил Иванович Калинин Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитетининг йиғилишларидан бирида ўзининг агитпоезддаги хотиралари ҳақида гапириб шундай деган эди: «...Мен бундай поезд оммага чинакамига таъсир қилиши мумкинлигини тушундим. Биз тўхтаган ҳамма жойда у жуда катта таассурот қолдирди ва улкан миқдордаги аҳолини жалб этди... Бу поездлар маҳаллий аҳоли билан бизни бирданига яқинлаштириб қўйди».

О. АПУХТИН.

СУРАТДА: «Қизил Шарқ» агитпоезди Тошкент станциясида.

Юбилей арафасида

Ишчи-деҳқонлар ҳокимиятининг ўрнатилиши билан Ўзбекистон санъати ривожланишида янги ёрқин саҳифа очилди. 1918 йилда Туркистон республикасининг махсус декретига биноан князь Н. К. Романовнинг шахсий коллекцияси давлат ихтиёрига ўтказилиб, Тошкентга юборилади. Ўша йилнинг апрелида собиқ ноиб ҳовлисида Ўзбекистонда биринчи марта санъат музейи очилди. Ўшанда томошабинлар 300 та живопис асарларини, ҳайкалтарошлик ва амалий санъат буюмларини томоша қилдилар.

— Бир неча ойдан сўнг Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейига 60 йил тўлади, — деб ҳикоя қилади музей директорининг ўринбосари Кузьма Фёдорович Ткаченко. — Бу вақт мобайнида кўп нарсалар ўзгариб кетди. Кичик бир шахсий коллекциядан СССРдаги энг йирик санъат музейи пайдо бўлди. Бу йил биз янги замонавий бинога кўчиб ўтдик. Унда экспонатларни сақлаш ва намойиш этиш учун барча шароитлар муҳайё. Ҳозирги кунда зал майдонининг умумий ҳажми 4800 квадрат метрни ташкил этади. Бу ерга 3 мингга яқин экспонат қўйиш мумкин. Музейнинг бутун фонди 30 мингдан ортиқ санъат асарини ташкил этади. Ҳар йили 300 мингга яқин тошкентликлар ва пойтахт меҳмонлари бизнинг музейимиз асарлари билан танишмоқдалар.

Н. СИДОРОВ.

СУРАТДА: 1. Давлат санъат музейи. 2. Музей залларида.

ДАВР НАФАСИ

ШАРҚ ҚАНОТИ

Бир куни эрталаб, 1924 йилнинг 8 майида Тошкентнинг кўм-кўк ўтли аэродромидан ҳавога «Юнкерс — 13» аэроплани кўтарилиб, Олмаота шаҳри томон учиб кетди. У олти соатдан сўнг Қозоғистон станциясига етиб борди. Тўрт кун ўтгандан сўнг яна орқасига қайтди. Шундай қилиб, икки республика пойтахтлари ўртасида ҳаво йўли очилди.

Яна уч йилдан сўнг, 1927 йилнинг 19 сентябрида Қобул устида Совет Иттифоқининг самолёти пайдо бўлди. Учувчи Семенов бошқарган бу «Юнкерс— 15» аэроплани Тошкентдан Афғонистон пойтахтигача бўлган 5 минг метрли масофани олти соат ичида босиб ўтди. Бу ўз вақти учун рекорд кўрсаткич ҳисобланарди.

Бизнинг саноатимиз ўз пассажир самолётларини ишлаб чиқара бошлади. 1933 йилда Тошкентда «У—1» ва «У—2» аэропланларини эксплуатация қилиш бошланди. Кейинчалик уларнинг ўрнига эса ҳаво йўли пассажирларига хизмат кўрсатиш бўйича барча талабларга жавоб берувчи «ЛИ—2», «ИЛ— 12» ва «ИЛ— 14» каби комфортабелли самолётлар келтирилди.

1957 йилда Тошкент аэропортига жаҳонда биринчи бўлган реактив пассажир самолёти «ТУ—104» келиб қўнди. Бу комфортабелли самолёт Тошкентдан Москвагача бўлган масофани тўрт соат ичида босиб ўтди. Бу эса 1929 йилда «К —4» самолёти босиб ўтган масофа вақтидан 9 марта кам эди. «К—4» самолёти эса Ўзбекистон пойтахтигача 1,5 суткадан ортиқ учар эди.

Тезда «ТУ»лар оиласига яна бир нечта кенжа самолётлар қўшилди. Шундай қилиб, Ўзбекистон пойтахтида «ТУ — 114», «ТУ— 134» ва «ТУ— 154» самолётларининг рейслари мунтазам йўлга қўйилди. Ниҳоят, бир йил муқаддам Тошкент аэропортига товушдан тез учар «ТУ— 144» самолёти келиб қўнди.

Ҳозирда гражданавиацияси бошқармаси ҳаво йўли трассаларида бошқа турдаги самолётлар ҳам пассажирларга хизмат кўрсатяпти. Кичик масофаларга қатнашда эса жаҳондаги энг зўр самолёт бўлган «ЯК — 40»га тенг келадигани йўқ. «Қирқинчига» унинг катта акаси «АН — 24» ёрдам беряпти. Узоқ масофаларга эса «ИЛ — 62» йўл олади.

60 ЛЕНИН районИ

ЗАФАРЛАРИМИЗ СОЛНОМАСИ

РАЙОН СОЛНОМАСИ

1949 йил. Вокзалдан Калинин майдонига ва Пушкин кўчасига троллейбус юра бошлади.

Июнь. «Қизил тонг» тикув фабрикаси москваликлар ташаббусига қўшилиб, оборотдан 6.600 минг сўмни чиқарди.

1950 йил. Сентябрь. Пролетар кўчасига асфальт ётқизилди.

1952 йил. Паровоз-вагон ремонти заводининг инженер-технологи В. Донец рационализаторлар ҳаракатини бошлаш ташаббуси билан чиқди. Бу ташаббус республикада кенг қўллаб-қувватланди.

1953 йил. Ноябрь. Райониинг 25 минг меҳнаткаши Тошкент областида пахта йиғим-теримида қатнашди.

1956 йил. 15 июнь. Район комсомоллари қўриқ ер ҳосилини ўриб-йиғиб олиш учун дастлабки отрядни жўнатди.

1959 йил. 7 февраль. Паровоз-вагон ремонти заводида дастлабки «ТЭЗ—009» тепловози ремонтдан чиқарилди.

1961 йил. Электр лампа заводининг коллективи районда биринчи бўлиб коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун ҳаракатга қўшилди.

1962 йил. 29 апрель. Вокзал олди майдонида Туркистонлик 14 комиссар хотирасига ўрнатилган ҳайкалнинг тантанали очилиш маросими бўлди.

1965 йил. Тепловоз-вагон ремонти заводи Чехословакиядан келтирилган «ЧМЭ—2» тепловозларини ремонт қилишни ўзлаштирди.

1966 йил. Май—июнь. Тошкент темир йўлчилари қардош республикалардан шаҳримизга келадиган эшелонларни қабул қилиш графигини 1,5 марта зичлаштирдилар.

1967 йил. 16 март. Тепловоз-вагон ремонти заводининг токари М. Сергеев «Ҳар бир ишчи ва ҳар бир участканинг юбилей ҳисоби бўлсин!» ташаббуси билан чиқди.

1972 йил. Тошкент метрополитени қурила бошланди.

1975 йил. Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи 75 ёшга тўлди.

Кенг истеъмол буюмлари

СИФАТ БЕЛГИСИ БИЛАН

Электр рўзғор буюмлари заводининг икки хил буюми Давлат Сифат белгисига сазовор бўлди. Эндиликда фахрли беш қиррали белги билан 3 лампали осма чироқ ва «Бра» типидаги девор лампаси ишлаб чиқарилади.

Ҳозирда корхона коллективи рўзғор учун керак бўлган 20 хилга яқин буюм тайёрлаб беряпти. Айниқса «Бра» типидаги лампа ва осма қандиллар, абажурли лампалар харидорларнинг диққатини ўзига тортяпти.

Завод меҳнатчилари яқин келажакда ишлаб чиқаришга мўлжалланган бир қатор буюмларни ўзлаштирмоқдалар. Бу буюмларнинг моделлари республика Маҳаллий саноат министрлигининг Давлат махсус бадиий конструкторлик-технологик бюроси конструкторлари томонидан ишлаб чиқилган.

«ТЕЛЕФОН НОМЕРИНГИЗНИ ЭСЛАТАДИ»

Электрон-техника заводида яна бир оригинал буюмларнинг тажриба намунаси — телефонлар учун эслатувчи таглик ишлаб чиқарилди.

Электрон таглик ҳар бир телефон номерини эслатиб туради. Сиз фақат битта рақамни терсангиз, абонентингиз дарҳол чақирилиб берилади.

Яқин кунлар ичида бу телефон таглик магазин пештахталарига чиқарилади.

✦ ТОШКЕНТЛИК БОЛАЛАР

Ушалмаган орзу

МАНА икки ҳафтадирки, В. И. Ленин номли пионерлар саройида: «Боксерлар секциясига қабул эълон қилинади...» деган эълон осиб қўйилибди. Улар бир компания бўлишиб келишди ва панжара олдида турганларича болаларнинг қандай машғулот ўтказаётганликларини кузата бошладилар. Улар олдига унча баланд бўлмаган, қотма, келишган тренер яқинлашди:

— Бокс билан шуғулланишни хоҳлайсизларми?

— Хоҳлаймиз, — деди бир бола олдинга чиқиб.

Сидней Львович дарҳол сарой панжараси ортида турган болани чақирди.

— Шуғуллан и ш н и хоҳлайсанми деб сўради. Тренер хато қилмаган эди...

...1937 йили пионерлар саройининг ёш боксчиси — Мика Меш биринчи марта расмий мусобақаларда иштирок этди. Тренери унинг жангини диққат билан кузатди. Ҳаяжонланиш туфайли йўл қўйилган хатолардан кўра унинг жанг қилиши Сидней Львовични хурсанд этарди. Кўплардан ажралиб турувчи Мика алдовчан зарбаларга чап бериб, комбинациялар бўйича ҳаракат қилди. Ҳатто у ўзининг кичкина бўй-басти билан тезда даҳшатли кучга айланарди. Яқиндан жанг қилганида эса унинг зарбаларидан кўз очиб бўлмасди. Иккинчи раундда ҳаккам жангни тўхтатишни буюрди ва ғалаба қозонганлиги ҳақида Мешнинг қўлини кўтарди.

Шубҳасиз, бу катта муваффақият эди. Мика ҳақиқатан Киевда ажойиб жанг қилди. Тошкентлик 17 яшар, биринчи разрядли бу спортчи томошабинларни ва судьяларни қойил қолдирди.

Аммо у бошқа рингга қайтиб чиқолмади. Шаҳар бўйлаб репродукторлардан шум хабар тарқалди. Бир неча кундан сўнг уруш эълон қилинди. Михаил Меш В. И. Ленин номли Тошкент ҳарбий мактабига курсант бўлиб кирди. Ўқув муддати жуда қисқа эди. 1941 йилнинг октябрида Меш кўплар қатори рапорт бериб, фронтга отланди.

...Ёмғир тинмай қуярди. Худди сув девордек туюларди. Бир қадамдан ҳеч нарса кўринмас эди. Лекин қаердадир аланга бир зум ёниб, дарҳол ўчди. «Орқамдан», — деди разведкачиларга Михаил Меш, Улар ёпишқоқ лойга қарамасдан эмаклаб кетишди. Лейтенант хато қилмаган эди. Олдинда фашистларнинг блиндажи жойлашган экан. Аммо қоронғи эди. Фашистлар бирдан оловни ўчирдилар. «Ҳамма ўз жойида қолсин», деди шивирлаб Меш ва ўзи блиндаж эшиги томон эмаклаб кетди. У ерга ётганча, эшикни кузатарди. Ва ниҳоят, эшик ғийқиллаб очилиб, йўлакда англаб бўлмас бир қиёфа кўринди. У худди рингдагидек, ҳушёр тортди. Биқинга берилган аниқ кучли зарба фашистни ер тишлатди. Меш унинг елкасига фонарни тутди. Погони офицерники эди. То штабгача асир миқ этмай келди ва сўнгра ўзи билан нима бўлганига узоқ тушунолмади.

Мика бу операция тўғрисида ўз тренерига ёзди. Бу хат фронт газеталарида ҳам босилди. Унда разведкачининг қаҳрамонлиги ҳақида ҳикоя қилинарди.

— Эҳ, ҳа Мика! Эҳ, ҳа, яшавор шоввоз! — дея хурсанд бўлиб, Сидней Львович қайта-қайта хатни ўқиб чиқди.

Меш ўз тренерига тез-тез ва батафсил хат ёзиб турди. Фақат у яралангани ҳақида эслатишни ва уни хавотирлантиришни истамади. Айниқса Сидней Львович у яраланиб, сўнгра тузалиб яна сафга қайтганини, рота командири, кейин эса батальон командири бўлганини эшитиб ғоятда қувонди. Совет қўшинлари барча фронтларда фашистларни қуршаб олдилар. Шунда Жексон ўз шогирди билан учрашиш дамлари яқин эканлигини чуқур ҳис этди. Аммо ҳаммаси ўйлагандек бўлмади. 1944 йилда шум хабар келди. Тренер ўз шогирдини жангда, Ватанни душмандан ҳимоя қилиш пайтида қаҳрамонларча ҳалок бўлганлигини эшитиб қаттиқ қайғурди.

Бир куни машғулотдан кейин (бу СССРда хизмат кўрсатган тренер С. Л. Жексон ўлимидан бир қанча олдин бўлган эди) Сидней Львович ўз атрофига ўқувчиларини йиғди. У республикамиз спорт довруғини оширган воқеалар ҳақидаги хотираларини гапириб беришини айтди. Шундай қилиб у Михаил Меш ҳақида ҳикоя бошлади.

А. УЛИЧКИН.

БУЛУТЛАР УСТИДА

РЕПОРТАЖ

Аэродром даласидан ҳали шудринг кўтарилмаганди, старт майдонида эса парашютчиларнинг иши авжида. Навбатдаги сакрашга тайёргарлик кўрилаётибди.

Биринчи бор сакрашга тайёргарлик кўраётганлар бироз ҳаяжонда. Ердаги узоқ тайёргарлик, назария ва сўнгги инструкциялар ортда қолди. Мана ҳозир эса...

Юрий Николаевич Бестрашнов бошқарган АН—2 самолёти чимзор майдонда озгина югуриб бориб, осмонга кўтарилди. Бугун самолёт бортидан сакрайдиган йигитларнинг афтига диққат билан назар соламан. Улар эркин учиб тушишнинг гаштини, совуқ ҳавонинг шиддат билан юзга урилишини биринчи бор кўришади. Бир неча минутдан кейин улар психологик ғовни бартараф этиб, ўзларини қўлга олиб, жасорат намунасини кўрсатадилар, ўз характерларини тоблашда янги саҳифа очадилар. Бу саҳифа уларнинг ҳаётида янги бобни ташкил этади.

Тайёргарлик кўриш ҳақида сигнал берилди. Самолёт чап томонга бироз қийшайди, инструктор люкни очади. Иккинчи сигнал берилиб, «кетдик» деган команда янграйди. Киши ўзини парашютчи деб аташга ҳуқуқ берадиган ягона қадам қўйилади.

— Самолётдан сакраб, парашют очилгунгача бўлган дақиқалар, — деб ҳикоя қилди биринчи марта сакраган Сергей Свертокин, — худди тушдагидек ўтди, қаттиқ силкинишдан кейин ўзимга келдим. Парашют очилганди. Яқинлашиб келаётган ерга ҳайрат билан тикилардим. «Крест» ва йигитларнинг кичкина фигуралари аниқ кўриниб турарди. Шунда секин аста ўзимни қўлга олиб олдим, парашют ипларини торта бошладим. Ер тобора яқинлашиб келаётган эди.

Биринчи группа ерга тушишга улгурмасидан, навбатдаги яна 8 йигитнинг сафга тизилиши учун команда берилди. Яна осмонда парашютларнинг оппоқ қуббаси кўрина бошлади.

— Ҳозир биз учун йилнинг энг тиғиз давридир, — дейди Тошкент авиация-спорт клуби бошлиғи Абдулла Канафьевич Фасхуддинов, — Агар қишда биз асосан назария билан шуғуллансак, ҳозир йигитлар ўз билимларини амалда синаб кўришяпти. Амалиёт — бу демак, турли доирадаги мусобақаларда иштирок этиш, Қизил Армия сафида хизмат қилиши лозим бўлганларнинг йиғинини ўтказиш кабилардир. Баҳорги, ёзги чақирув пайтида бизнинг кўпгина спортчиларимиз десант қўшинларига олинди. Улар орасида Р. Шарафуддинов, Н. Луконин, Н. Голуддинов кабн ёш спортчилар ҳам бор.

Дарвоқе, кўпгина талабаларимиз ҳарбий мутахассислар бўлганларидан кейин ҳам спорт билан хайрлашмадилар. 1975 йилдаги Европа чемпионатида бизнинг қўлимизда тарбия топган Эдем Эскендерев олтин соврин эгаси бўлди. У ўн етти марта жаҳон рекорди қўйди.

Биз йигитларни авиация спортимизнинг шонли анъаналари асосида тарбиялаб, ветеранларга муносиб ўринбосарлар тайёрлашга ҳаракат қиламиз. Бизнинг ветеранлар эса уруш йиллари мусаффо осмонимизни фашист босқинчилардан мардона ҳимоя қилдилар, Ватанимизнинг спорт шарафи учун энг юқори доирадаги мусобақаларда курашдилар.

Аэроклубимизнинг ташкил этилганлигига 45 йил бўлди. Шундан бери унда таълим олганлардан 13 нафари Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. 18 спортчи жаҳон ва мамлакат рекордчиси бўлди. 50 нафардан ортиғи эса СССР спорт мастери номини олди. Клуб ўзбек хотин-қизлари орасидан чиққан биринчи парашютчи Бибинисо Болтабоевани тарбиялади. Тошкент авиация спорт клуби тарихи донгдор спортчиларга ва юксак спорт натижаларига бой. Йиллар ўтиб, Бесстрашнов, ака-ука Фасхуддиновлар ва Крестьянниковларнинг номи билан ёнма-ён янги номлар пайдо бўлади. Ажабмаски, улар орасида бугун биринчи марта самолётдан сакраган йигитлар ҳам бўлар.

В. СИНЯГИН.

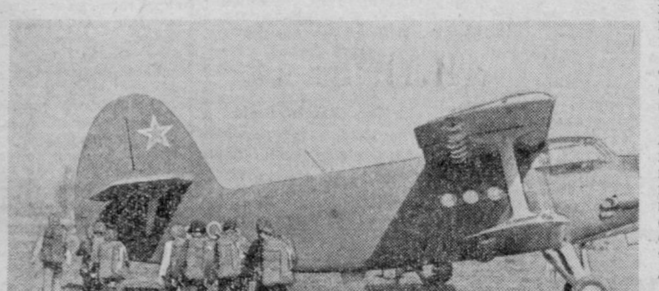

СУРАТЛАРДА: осмонда биринчи бор сакраётган парашютчилар; янги группа парвозга шайланмоқда.

Автор фотолари.

Факт ва рақамлар

1924 йилнинг 1 Майида Тошкент темир йўл тармоқлари ва Ўрта Осиё Қизил Шарқ устахонаси Қовунчи райони деҳқонларига иккита плуг билан бир отли арава совға этдилар. Шундай қилиб, буюк «Ўроқ ва Болға» иттифоқи анъанаси туғилди.

Бу йил Ленин райони меҳнатчилари оталиқдаги Жиззах ва Тошкент областлари колхоз ва совхозларига 800 минг сўмликдан зиёд оталиқ ёрдами кўрсатадилар. Айниқса, асосий эътибор теплицалар ва чорвачилик комплексларини қуришга, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилишга қаратилади.

* * *

Революциягача районда атиги битта кутубхона бор эди. Ҳозирги кунда район миқёсидаги 9 та кутубхона ва корхоналар ҳамда ташкилотлар қошидаги 30 дан ортиқ кутубхона китобхонларни қабул қилмоқда.

✦ БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

Лауреат бўлди

Корхоналарнинг Бутуниттифоқ ижодий ҳаваскорлик фестивалининг учинчи тури якунланди. Бунда айниқса райондаги бадиий ҳаваскорлик коллективлари ижодий юксалиш борасидаги ўз маҳоратларини намойиш этдилар.

Электрон-техника заводининг рақс ансамбли яхши кўрсаткични қўлга киритди. Иккинчи турда бу ансамбль республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати номини олишга сазовор бўлди.

Айни кунларда коллектив Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишлаб революция, партия, Ватан, халқлар ўртасидаги тинчлик ва дўстлик мавзуларига бағишланган янги концерт программаси тайёрламоқда.

Клуб ташкил этилди

«Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида ёшлар клуби ташкил этилди.

Клуб программасида ишлаб чиқариш илғорлари, ёзувчилар, артистлар билан учрашувлар ўтказиш мўлжалланган. Турли мавзулардаги кечалар мунтазам ўтказиб турилади. Масалан, тезкорлик, чаққонлик ва муомала маданияти мавзуларида ўтказилган кечалар айниқса мароқли бўлди.

Ленин районига бағишланган бу сонни Т. ТОШЕВ ва В. СТУЛИН тайёрлаган.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
8 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.30 ДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

В. Дельмар
К. Раппопорт инсценировкаси

К. МИРМУҲАМЕДОВ таржимаси

«ҒАРИБЛАР»

2 ПАРДАЛИ МЕЛОДРАМА

Саҳнага қўювчи — **Б. Йўлдошев.**

Рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Г. Брим.**

Балетмейстер — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофоти лауреати **В. Васильев.**

Режиссёр ассистенти — **М. Азимов.**

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Н. Гинзбург.**

Ролларда: СССР халқ артисти, СССР ва Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофоти лауреати **С. Эшонтўраева.**

СССР халқ артисти, Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофоти лауреати **Н. Раҳимов.**

СССР халқ артисти **З. Муҳаммаджонов,** Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофоти лауреати **Я. Абдуллаева.**

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: **А. Турдиев, М. Юсупов, Э. Маликбоева, Г. Азизов, Е. Аҳмедов,**

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: **Р. Иброҳимова, С. Сотиболдиева, М. Орипов, Т. Хонтўраев, Т. Тожиев, Р. Ёқубов.**

Артистлар: **Т. Каримов, Д. Исмоилова, М. Орипова, Р. Аҳмедова, Р. Авазов, П. Носиров, Ҳ. Нурматов, М. Дўстматов, Е. Саъдиев, М. Азимов, Д. Икромова, Т. Мўминов, Г. Зокирова, Ш. Сапаева, Г. Ҳакимова, С. Юнусова.**

Театрнинг бош режиссёри — **Б. Т. Йўлдошев.**

Касса эрталаб соат 10.00 дан очиқ.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

«КРАСНОСЕЛЬСКИЙ» НОНИНИ ИСТЕЪМОЛ ҚИЛДИНГИЗМИ?

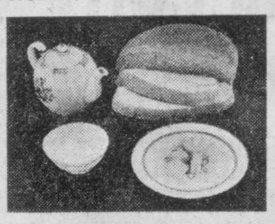

У мазали, чой билан ейилса жуда яхши.

Янги чиқарилаётган «ГОРЧИЧНИЙ» ВА «УКРАИНСКИЙ НОВЫЙ» нонлари ҳам Сизга жуда манзур бўлади.

Бу янги нонларни «ТАШКЕНТХЛЕБ» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишлаб чиқармоқда.

УЛАРНИ ПОЙТАХТИМИЗДАГИ МАГАЗИНЛАРДАН СОТИБ ОЛИНГ!

«ТАШКЕНТХЛЕБ».

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ТУРИЗМ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР СОВЕТИ
«ЧИМЁН» ТУРИСТИК БАЗАСИДА
СЕНТЯБРЬ ОЙИДА ДАМ ОЛИШГА ЧОРЛАЙДИ

Бу база Тошкент шаҳридан 80 километр узоқликда, Ғарбий Тянь-Шань тоғининг этакларида жойлашган.

Туристик базада 2 ва 3 ўринли коттеджлар, ёзги кинотеатр, кутубхона, спорт майдончаси, туристик жиҳозларнинг прокат пункти сизнинг ихтиёрингизда бўлади. Бундан ташқари Чорвоқ сув омбори бўйлаб қизиқарли саёҳат қиласиз.

12 кунлик путёвканинг баҳоси 48 сўм, 20 кунлик путёвка—80 сўм, 10 кунлик (оилавий 2 киши) **путёвка—75 сўм, 10 кунлик** (оилавий 3 киши) **путёвка —112 сўм 50 тийин.**

СИЗ ПУТЁВКАЛАРНИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ТУРИЗМ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР СОВЕТИДА — **Тошкент шаҳри, Хоразм кўчаси, 31-уй** (шанба ва якшанбадан ташқари). **олишингиз мумкин. Телефонлар: 33-67-03, 33-10-55.**

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИГА

аккумуляторчилар, ёритиш ва кабель тармоғи дистанциясининг электромонтёрлари, 5—6 разрядли электр-газ пайвандчилар, мармар қопловчилар, бўёқчилар, дренажчилар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, темирчилар, вагонларни ювиб тозаловчилар, ишлаб чиқариш ва хизмат биноларини тозалаш учун ишчилар, фрезерчи-токарлар, рандаловчилар, 4—6-разрядли пармаловчилар, 4—6-разрядли слесарь-сантехниклар, резина-техника буюмларини ремонт қилувчилар (вулканизаторчи), **слесарь-электриклар, зумпф агрегати слесарлари ёнғиндан сақлаш ходимлари**

КЕРАК

Ишга қабул қилинганлар темирйўлчилар учун белгиланган барча имтиёзлардан, жумладан, СССР темир йўл тармоқлари бўйлаб йилига бир марта бепул юриш ҳуқуқидан, шунингдек, метрополитенда бепул юриш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Айрим категория ходимларига тунги вақтларда ишлагани учун тариф ставкасининг 35 проценти миқдорида устама ҳақ тўланади ва зарарли меҳнат шароитида ишлагани учун қўшимча ҳақ тўланади.

Ҳар ойда ойлик маош (тариф ставкаси)нинг 30 проценти миқдорида мукофот тўлаш системаси кўзда тутилган.

Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар, оилалиларга эса белгиланган тартибда уй-жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд 5-хона, ишга жойлаштириш район пунктлари.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими давлат комитети

30-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1977—78 ЎҚУВ ЙИЛИГА
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг профилдаги ошпазлар ва сотувчилар.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотли 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш — сентябрда бошланади.

Ўқиш муддати 1—2 йил.

Ўқишга қабул қилинганлар стипендия билан таъминланадилар. Кириш ҳақидаги ариза директор номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан топширилади: туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида ҳужжат, соғлиғи ҳақида справка, турар жойидан справка, 6 дона расм, армияга чақирилувчилар учун гувоҳнома, таржимаи ҳоли, ота-онасининг иш жойидан справка.

Билим юрти адреси. Тошкент шаҳар, 1/1-«Қорақамиш» массиви, 42, 43, 43-«э», 56, 67-автобуслар, 27-трамвайнинг «Мактаб» бекати).

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

6 СЕНТЯБРЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Орбита—3» программаси

17.25 Иваново шаҳар «Меридиан» вокал-чолғу триоси куйлайди. 17.55 «Ёшлар адреслари». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Самосолдатлари». Телевизион очерк. 19.45 В. Овчинников. 6-сюитадан вальс, гавот ва менуэт. 20.00 «Конституция лойиҳаси ҳақида суҳбатлар». 7-кўрсатув. «Совет кишисининг социал-иқтисодий ҳуқуқлари». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский олиб боради. Кўрсатувда СССР Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари А. Г. Сафонов иштирок этади. 20.30 «Совет қўшиқлари антологияси». «Ватаним ҳақида қўшиқлар». 21.00 «Бизнинг биография. 1968 йил». 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Санъат усталари». «Евгений Евстигнеев билан учрашув». 24.00 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 Болалар учун. «Камалак» программаси. 19.00 «СССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида». 19.15 Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. «Бригада бошлиғи ва унинг бригадаси» (рус.). 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 20.00 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси мақомчилар ансамблининг концерти. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикалар телевизион фестивали. Украина телевидениесининг программаси. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Пахтазор — мардлар майдони». 22.45 Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикалар телевизион фестивали. Украина телевидениесининг программаси (давоми). 00.05 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ.

19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 Болалар учун фильм. «Қувноқ одамчалар клуби». 1-серия. 19.30 «Эстетика фани нималарни ўргатади». Эстетикадан ўқув кўрсатуви (рус.). 20.10 «Жанговар дружина». Ҳужжатли фильм. 20.30 Тошкент янгиликлари. 20.50 «Ўқитувчи экрани» (рус.). 21.20 «Ҳаво сотувчиси». Телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус.).

7 СЕНТЯБРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Орбита—3» программаси

9.00 Янгиликлар. 9.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 9.30 «Ўсмирлар ижоди». 10.00 «Бергамолик Труффальдино». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 11.05 «Киносаёҳатчилар клуби». 15.20 «Меҳнатинг — иқболинг». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.15 А. Голубева. «Уржумлик бола». 16.45 Болалар учун. «Ўрмондаги тутун». Бадиий фильм. 17.35 «Фан оламида». 18.05 «Горнчилар, қаердасиз!». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Спортлото» тиражи. 19.25 «Д. Шостакович. Прелюдия ва фугалар». Фильм-концерт. 19.45 «СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қиламиз». СССР Архитекторлар союзи правлениесининг секретари, РСФСРда хизмат кўрсатган архитектор, «Моспроект-1» бошлиғи А. Г. Рочегов сўзи. 19.55 «Қулоқ сол». Телевизион бадиий фильм. 21.00 Футбол бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. СССР — Польша терма командалари. Волгограддан олиб кўрсатилади. 1-тайм. 21.45 «Вақт» информацион программаси. 22.15 Футбол бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви: СССР— Польша. терма командалари. Волгограддан олиб кўрсатилади. 2-тайм. 22.45 Биринчи Москва халқаро китоб кўргазма-ярмаркасининг очилишига бағишланган концерт. Кремль Съездлар саройидан олиб кўрсатилади. 00.45 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Зумрад шаҳар сеҳргари». Болалар учун телевизион бадиий фильм. 1-серия (рус.). 12.30 Камер куйлардан концерт. 13.00 «Олтин соат». Бадиий фильм. 18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 Болалар учун. «Китоб бизнинг дўстимиз». 19.00 «СССР Конституцияси лойиҳаси тўғрисида суҳбатлар». 19.15 Тошкентдаги «Ҳаётнинг физика-химиявий асослари» IV совет — француз симпозиуми олдидан. Кўрсатувни академик О. С. Содиқов олиб боради. 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 20.00 «Ижод гулшани». Телевизион журнал. 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 21.05 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси халқ чолғу асбоблари оркестрининг концерти. 21.45 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.15 «Пахтазор — Мардлар майдони» (рус.). 22.30 Телевидение экранида биринчи марта. «Тандон ва босқон». Бадиий фильм. 1-серия. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ.

19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 Болалар учун фильм. «Қувноқ одамчалар клуби». 2-серия. 19.30 Реклама. 19.45 «Эстетика фани нималарни ўргатади». «Эстетикадан ўқув кўрсатуви». 20.25 Тошкент янгиликлари. 20.45 «Чол». Телевизион бадиий фильм. (рус.). 21.55 Ўқитувчилар экрани.

4 БЕТ. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
6 СЕНТЯБРЬ, 1977 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

Р—13421.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ГСП, ТОШКЕНТ, ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ 41-УЙ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26.

ИНДЕКС 64579.

Нашр Г—3138.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими — 33-81-42.